

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба
Освітня програма	47488 Бойове управління польотами авіації
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	253 Військове управління

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	182
Повна назва ЗВО	Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба
Ідентифікаційний код ЗВО	24980799
ПІБ керівника ЗВО	Турінський Олександр Васильович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	http://www.hups.mil.gov.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/182>

ЗВО є вищим військовим навчальним закладом (закладом вищої освіти із специфічними умовами навчання)

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	47488
Назва ОП	Бойове управління польотами авіації
Галузь знань	25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону
Спеціальність	253 Військове управління
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Тип освітньої програми	Освітньо-професійна
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Бакалавр
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Кафедра повітряної навігації та бойового управління авіацією
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	-
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	м. Харків, вул. Сумська, 77/79
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	Офіцер тактичного рівня Збройних Сил України фахівець з бойового управління польотами авіації
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	331231
ПІБ гаранта ОП	Тимочко Олександр Іванович
Посада гаранта ОП	професор кафедри
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	otymochko@naqa.gov.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(067)-575-73-74
Додатковий телефон гаранта ОП	<i>відсутній</i>

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
очна денна	1 р. 6 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Освітня програма вищої освіти забезпечує підготовку висококваліфікованих військових фахівців, здатних виконувати функціональні обов'язки у складі бойової обслуги пунктів управління авіацією для Повітряних Сил, Сухопутних військ, Військово-Морських Сил Збройних Сил України та інших військових формувань. Підготовка фахівців здійснюється з 1997 року. Льотний факультет і кафедра повітряної навігації та бойового управління авіацією є нащадком Ворошиловградського вищого військового авіаційного училища штурманів. Наукову та інноваційну основу системи підготовки складають всесвітньо відома наукова школа Тимочка Олександра Івановича. За час існування кафедри підготовлено 4 докторів наук та 11 кандидатів наук, 1 Заслужений працівник освіти.

ОП постійно розвивалася та вдосконалювалася. Всі випускники мають позитивні відгуки з військ за підсумками першого року служби.

Підготовка здобувачів 2020 року набору здійснювалася за професійними стандартами та освітньо-професійними програмами, що були розроблені робочою групою під керівництвом провідних фахівців-практиків Командування Повітряних Сил Збройних Сил України, яке є замовником на підготовку фахівців (роботодавець), та науково-педагогічних працівників ХНУПС (наказ Командувача Повітряних Сил Збройних Сил України від 17.05.2016 № 119ад "Про створення робочих груп з розробки професійних стандартів вищої військової освіти та освітньо-професійних програм підготовки військових фахівців").

У 2018 році професійні стандарти та освітньо-професійні програми були доопрацьовані та в них внесені зміни з урахуванням рішень колегії Міністерства оборони України, затверджених наказом Міністерства оборони України від 30.05.2017 року № 298, науково-практичних конференцій щодо вдосконалення підготовки військових фахівців, стандартів НАТО та досвіду застосування військ в антитерористичній операції (наказ Командувача Повітряних Сил Збройних Сил України від 08.05.18 № 126ад "Про створення робочих груп з розробки професійних стандартів вищої військової освіти та освітньо-професійних програм підготовки військових фахівців").

Діюча редакція освітньо-професійних програм затверджена рішенням вченої ради Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, протокол № 9 від 24.07.2018 року.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року	У тому числі іноземців
			ОД	ОД
1 курс	2020 - 2021	0	0	0
2 курс	2019 - 2020	38	38	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	37315 Льотна експлуатація та бойове застосування літаків 37318 Льотна експлуатація та бойове застосування вертольотів 37332 Навігація та бойове застосування літальних апаратів 37333 Бойове управління польотами авіації 37334 Управління діями підрозділів військ протиповітряної оборони Сухопутних військ
другий (магістерський) рівень	47485 Льотна експлуатація та бойове застосування літаків 47486 Льотна експлуатація та бойове застосування вертольотів 47487 Навігація та бойове застосування літальних апаратів 47488 Бойове управління польотами авіації
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	37290 Військова кібернетика та управління військами

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про

самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	103583	58706
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	103583	58706
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	0	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>408.pdf</i>	wHTrd9Px8NbpBWHliCrLq+rdngJ5YWinkeiZZ/TTPZE=
Навчальний план за ОП	<i>408.pdf</i>	wHTrd9Px8NbpBWHliCrLq+rdngJ5YWinkeiZZ/TTPZE=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія-відгук.pdf</i>	fo1MHOjf9rlOCQ094f/t3JuyepPzKhGl9CPAyrRNGTA=

1. Проектування та цілі освітньої програми**Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?**

Цілями ОП є надання освіти з широким доступом до працевлаштування у Збройних Силах України і особливим інтересом у галузі дослідження теоретичних, науково-технічних і технологічних проблем, які виникають на етапах управління різними родами авіації у різноманітних умовах їх застосування, та для подальшого навчання. Унікальність програми полягає у формуванні у здобувачів компетенцій, необхідних для фахівців саме Повітряних Сил Збройних Сил України. Здатність застосовувати знання з організації, бойових можливостей, тактики дій екіпажів і підрозділів для прогнозування можливого характеру їх дій на різних етапах повітряного бою (тактичних дій), здатність володіти технологіями та методами роботи осіб авіаційного персоналу, які здійснюють управління польотами та взаємодіяти з усіма суб'єктами авіаційної діяльності, здатність організувати роботу відповідно до вимог керівних документів з організації роботи на пунктах управління авіацією та льотної роботи в мирний та воєнний час з урахуванням досвіду бойових дій авіації Збройних Сил України, здатність володіти основами теорії та методики наведення (цілевказання) підрозділів (екіпажів) на повітряні та наземні цілі в ході виконання бойових завдань, у тому числі із застосуванням новітніх інформаційних технологій та автоматизованих систем управління, здатність застосовувати функціональні обов'язки за посадою з управління екіпажами при виконанні ними польотних завдань в мирний та воєнний час з урахуванням досвіду бойових дій авіації Збройних Сил України.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

ОП розроблена з врахуванням державних пріоритетів в питаннях військової освіти і науки та є одним з ключових елементів стратегії ХНУПС, яка базується на основних положеннях, що визначені Державною програмою розвитку ЗС України на період до 2020 року (<https://www.president.gov.ua/documents/732017-21498>), відкриті елементи якої викладено за посиланням: http://www.mil.gov.ua/content/oboron_plans/National-program-2020_uk.pdf, та передбачає професіоналізацію ЗС України, створення підготовленого військового кадрового резерву, впровадження стандартів НАТО з врахуванням національних та геополітичних особливостей.

Відповідність мети ОП стратегії ХНУПС полягає у розвитку та якісному поєднанні фундаментальних та військово-професійних знань, прикладних інформаційно-аналітичних компетентностей та управлінських навичок, високих особистісних якостей фахівців, впевнених навичок з управління екіпажами у повітрі та бойового застосування сучасних зразків озброєння та військової техніки.

Саме такий системний підхід є безпосереднім втіленням місії університету з ефективною інтеграції науки, освіти та практичного досвіду, що корелюється зі стратегічною метою ХНУПС. Стратегія і перспективні напрями розвитку освітньої, наукової та інноваційної діяльності ХНУПС розміщена на офіційному сайті (<http://www.hups.mil.gov.ua/publicna-informaciya>).

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:
- здобувачі вищої освіти та випускники програми

Під час розробки професійного стандарту та освітньо-професійної програми підготовки військових фахівців за даною освітньою програмою (особливо вибіркового компоненту), формулювання програмних результатів навчання робочою групою брався до уваги аналіз відгуків на випускників з військових частин (роботодавців) за підсумками першого повного року служби. Форма відгуку на випускника визначена відомчим нормативним документом та містить оцінки за великим переліком професійно-важливих якостей, узагальнену оцінку, пропозиції та побажання безпосередніх командирів та начальників. За результатами опитування вносяться відповідні корективи, основна частина яких стосується формування блоку фахових дисциплін.

- роботодавці

ОП розроблена робочою групою з провідних фахівців-практиків Командування Повітряних Сил Збройних Сил України, яке є замовником на підготовку фахівців (роботодавець) та науково-педагогічних працівників ХНУПС (склад робочої групи визначений наказом Командувача Повітряних Сил Збройних Сил України від 08.05.18 № 126ад “Про створення робочих груп з розробки професійних стандартів вищої військової освіти та освітньо-професійних програм підготовки військових фахівців”).

- академічна спільнота

Інтереси академічної спільноти враховані в першу чергу через обговорення та затвердження на засіданні вченої ради університету, а попередньо на засіданні випускової кафедри. При розробці ОП також було враховано бачення провідних фахівців академічної спільноти різних структурних підрозділів, які є фаховими у даній спеціальності. Крім того, це враховується через активну участь ХНУПС у Програмі НАТО щодо вдосконалення військової освіти країн-партнерів DEEP (Defence Education Enhancement Program). В межах програми щорічно проводяться семінари, тренінги з обміну досвідом щодо організації підготовки, розробки та вдосконалення компетенцій, змісту та результатів навчання, активних та інноваційних форм та методів навчання, підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, які дають можливість врахувати досвід академічної спільноти ЗВО європейських країн-партнерів з НАТО (Польща, Литва, Словаччина, Франція, Великобританія, Італія, Німеччина) та порівняти його з вітчизняним при створенні та вдосконаленні освітніх програм.

- інші стейкхолдери

В університеті активно працює спілка ветеранів, які мають значний досвід практичної служби у військах, учасники бойових дій, науково-педагогічні працівники, що мають почесні звання. Їх дорадча допомога теж враховується при розробці ОП.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Основою для визначення цілей та програмних результатів навчання під час розробки та вдосконалення ОП для ЗС України є Державна програма розвитку ЗС України, рішення колегії Міністерства оборони України з питань вдосконалення підготовки військових фахівців та науково-практичних конференцій за участю замовників на підготовку фахівців, де обговорюються заходи з розвитку зразків озброєння та військової техніки та систем підготовки фахівців для їх експлуатації та бойового застосування, а також шляхи імплементації стандартів НАТО. Діюча редакція ОП враховує Рішення колегії Міністерства оборони України, затверджені наказом Міністерства оборони України від 30.05.2017 року № 298, науково-практичної конференції під головуванням Командувача ПС ЗС України “Удосконалення військової освіти у вищих військових навчальних закладах Повітряних Сил”, а також кваліфікаційні вимоги від замовника на підготовку фахівців. Підставою для вдосконалення ОП також є аналіз відгуків на випускників після першого року служби та аналіз інформаційно-аналітичних матеріалів з досвідом застосування військ (сил) в антитерористичній операції, що періодично надходять до ХНУПС.

ОП сформована так, щоб забезпечити здобувачеві не лише його особистісний, а й кар'єрний ріст. Основні цілі навчання у сукупності дозволять набути достатніх компетенцій для відповідності основним вимогам щодо офіцера країн НАТО за спеціальністю 253 Військове управління (за видами Збройних Сил). Працевлаштування випускників за даною ОП відповідно до попереднього розподілу складає 100%.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Міждисциплінарний характер розвитку спеціальностей та освітніх програм в межах галузі 25 Воєнної науки, національна безпека, безпека державного кордону обумовлює набуття актуальних компетентностей випускників за даною ОП. Протягом навчання за ОП здобувачі вищої освіти отримують знання та навички, які їм необхідні для кваліфікованого управління екіпажами повітряних суден при виконанні ними бойових завдань, але і загально-фахові знання та навички, що допоможуть їм реалізувати себе на ринку праці в подальшому цивільному житті після закінчення військового контракту.

Освітню програму розроблено робочою групою, в складі якої були представники Командування Повітряних Сил Збройних Сил України та Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба. Отже, галузевий контекст в освітній програмі було враховано на рівні керівних органів військового управління, що підтверджує 100% працевлаштування випускників цієї ОП відповідно до попереднього розподілу. У той же час при формуванні ОП регіональний контекст не враховувався, оскільки фахівці Повітряних Сил служать/працюють на всій території України, а не в окремому її регіоні.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

При формулюванні цілей та програмних результатів навчання ОП прийнято до уваги досвід подібних програм в інших ЗВО України (як військових, так і цивільних), які відрізняються цілями та очікуваними результатами. Акцент на професійну, практичну підготовку та оволодіння не лише навичками з управління екіпажами при виконанні бойових завдань, але і управління повітряним рухом при польоті по маршрутах, при формуванні потоків літаків для заходу на посадку, що забезпечує конкурентоспроможність випускників серед вітчизняних та іноземних цивільних навчальних закладів та їх готовність до самостійного засвоєння методики управління повітряним рухом цивільної авіації за стандартами та рекомендуємою практикою ІКАО.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 253 Військове управління (за видами Збройних Сил) для другого (магістерського) рівня вищої освіти затверджений наказом МОН України від 12.12.2018 р. № 1382. Відповідно до вимог наказу Міністерства оборони України від 25.04.2016 року № 216 “Про вдосконалення підготовки офіцерських кадрів тактичного рівня та сержантського (старшинського) складу у ВВНЗ та ВНП ВНЗ” підготовка фахівців за даною ОП здійснювалася згідно професійного стандарту та освітньо-професійної програми, що були розроблені робочою групою під керівництвом провідних фахівців-практиків Командування Повітряних Сил Збройних Сил України (наказ Командувача Повітряних Сил Збройних Сил України від 17.05.2016 № 119ад). У 2018 році професійний стандарт та освітньо-професійна програма були перепрацьовані. Професійний стандарт враховує загальну характеристику професії офіцера й вимоги до неї та визначає компетентності офіцера тактичного рівня, результати навчання і містить опис службових функцій. На сьогодні можна констатувати, що діюча ОП відповідає вимогам стандарту вищої освіти та професійного стандарту. Зміст ОП сприяє досягненню програмних результатів навчання через вивчення дисциплін, які дозволяють набути здобувачам основні професійні компетентності. Головним програмним результатом навчання є набуття спроможності до опанування переліку посад, що визначені замовником на підготовку фахівців (роботодавцем).

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Програмні результати навчання ОП відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій:
– рівень освіти – другий (магістерський);
– рівень Національної рамки кваліфікацій – сьомий;
компетентності особи – здатність особи розв’язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Змістовне наповнення програмних результатів навчання ОП (таблиця з додатку) відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій для другого (магістерського) рівня вищої освіти за такими дескрипторами: знання, уміння, комунікація, автономність і відповідальність.
Таким чином, ОП повністю відповідає основним вимогам, які визначені в Національній рамці кваліфікації.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

90

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

76.5

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

40

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Зміст ОП визначається описом предметної області, що регламентується Стандартом вищої освіти України, в галузі 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону за спеціальністю 253 Військове управління (за видами Збройних Сил) другого (магістерського) рівня та професійним стандартом за спеціалізацією.

ОП має на меті підготовку всебічно розвинутих, кваліфікованих військових фахівців, здатних виконувати функціональні обов'язки у складі бойової обслуги пунктів управління авіацією, що відповідає об'єкту вивчення спеціальності.

ОП розділяється на окремі освітні компоненти, які складаються з навчальних дисциплін, практик, кваліфікаційної роботи та комплексних екзаменів. Теоретичний зміст предметної області забезпечується навчальними дисциплінами. Робочі програми кожної дисципліни містять змістові модулі, де визначається понятійний апарат, концепції та принципи їх використання. Основне практичне навантаження припадає на практичні заняття з вивчення методів управління авіаційними підрозділами (екіпажами) при підготовці та в ході виконання ними бойових завдань.

Здобувач вищої освіти має оволодіти загальнонауковими та специфічними методами, методиками, технологіями та навичками під час практичних та тактико-спеціальних занять, на які відводиться до 70% аудиторного часу, при виконанні індивідуальних завдань в межах навчальних дисциплін, під час польових занять та занять на базі військових частин, а також протягом практики та впродовж виконання кваліфікаційної роботи.

Навчальна матеріально-технічна база кафедри повітряної навігації та бойового управління авіацією льотного факультету забезпечують підтримку ОП. На кафедрі існує 4 спеціалізованих навчальних класи, в тому числі програмно-апаратний комплекс для проведення дослідницьких та практичних робіт.

Інформаційне забезпечення здійснюється з використанням внутрішньої мережевої системи управління навчання на базі платформи дистанційного навчання "MOODLE".

Для підтримки освітнього процесу в університеті запроваджено власну систему електронного розкладу занять АС "Каскад".

Навчальна бібліотека університету містить великий вибір навчальних та наукових матеріалів (у т. ч. фонди рідкісної книги, для службового користування та художньої літератури), забезпечує доступ до низки електронних ресурсів та видань університету в електронній формі. Автоматизація роботи бібліотеки здійснена з використанням системи "УФД Бібліотека".

ОП є унікальною в ХНУПС не перетинається з будь-якими суміжними спеціальностями.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Індивідуальна освітня траєкторія здобувача ОП повинна забезпечити його успішну реалізацію на ринку праці та запас міцності для подальшого кар'єрного та професійного зростання.

Обрання вибіркового навчального дисциплін здобувачі реалізують шляхом виконання рапортів та обрання ними навчальних дисциплін з блоку, залежно від специфіки первинної посади у військах, яка пов'язана з безпосереднім управлінням літальними апаратами у складі осіб бойової обслуги на пунктах управління.

Отже, після вивчення вибіркового навчального дисциплін здобувач може вільно реалізувати свою кар'єрну траєкторію, спираючись на набуті знання та отримані практичні навички військово-професійного спрямування, які відповідають вимогам замовника (роботодавця) на підготовку фахівців (професійному стандарту).

Враховання гібридного характеру військових конфліктів сучасності, швидкої зміни форм та способів застосування військ (сил), постійного вдосконалення військових стандартів підготовки військ та системи підготовки офіцерських кадрів на основі аналізу бойового досвіду, виконання практик у військах та проведення військового стажування на конкретних посадах, дозволяють здобувачеві сформувати індивідуальну освітню траєкторію, самостійно обґрунтовано обрати вибірково зміст навчання, що забезпечить його майбутню адаптованість до таких змін під час реалізації своєї військової кар'єри.

Досвід практичної реалізації на цивільному ринку праці колишніх випускників за даною програмою свідчить про ефективність такого підходу щодо вибіркової компоненти.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Навчальні дисциплін переліків циклу професійної підготовки та професійно-спеціальної підготовки циклу професійної підготовки складають вибірково частину навчального плану, яка обумовлює вибір здобувачем навчальних дисциплін військово-професійного спрямування при вступі на навчання для подальшої реалізації своєї кар'єрної траєкторії.

Вибіркові навчальні дисципліни військово-професійного спрямування для підготовки військових фахівців для проходження військової служби за контрактом на посадах осіб офіцерського складу тактичного рівня повинні забезпечити формування військово-професійних компетентностей за спеціальністю відповідно до професійного стандарту вищої військової освіти (отримання знань, умінь, навичок, необхідних для подальшої служби у військах, вирішення військово-професійних завдань тощо), визначення професійної кваліфікації – офіцера військового управління тактичного рівня для подальшого призначення на первинні посади у військах.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка займає важливу частину в формуванні компетентностей та результатів навчання здобувачів вищої освіти в ХНУПС. Згідно ОП, передбачено дві вибірково освітні компоненти – практична підготовка передового авіаційного навідника та підготовка офіцера бойового управління, які забезпечують завершення формування компетентностей РНс8, РНс10, РНс11, РНс13, РНс15, РНс16, РНс18.

Для проведення практичних занять університет у своєму складі має навчальну авіаційну бригаду з розгорнутими навчально-бойовими зразками ОВТ.

Крім того, відповідно до щорічного Плану проведення стажувань (практик) курсантів та науково-педагогічних працівників ВВНЗ, виділяються місця для проведення стажувань на базі військових частин Повітряних Сил на новітніх бойових зразках ОВТ. Це забезпечує високу актуальність практичного навчання здобувачів вищої освіти та

відповідність їх практичних навичок вимогам військ та замовника (роботодавця).

Для проведення практичних занять також використовується програмно-апаратний комплекс, який розташований на кафедрі повітряної навігації та бойового управління авіацією льотного факультету та техніка інших підрозділів університету.

Задоволеність здобувачів вищої освіти компетентностями, здобутими під час практики, має високий рівень тому, що вони сприймають її як можливість промодельовати майбутню професійну діяльність.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

ОП передбачає формування у здобувачів вищої освіти необхідних соціальних навичок для ефективної професійної діяльності. Цикл загальної підготовки (ОК1÷ОК4, ВК1, ВК2) сприяє набуттю таких загальних компетентностей ОП: ЗК1÷ЗК6.

У комплексі це забезпечує набуття соціальних навичок (soft skills) та військово-професійних навичок роботи в колективі та з підлеглими різних категорій, з цивільним населенням, а також здатність до асиметричних дій в умовах гібридного характеру сучасних військових конфліктів.

Важливим напрямком є формування лідерських якостей, що відповідає майбутній професійній діяльності та досвіду ОП партнерів з країн НАТО.

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

Відповідно до наказу Міністерства оборони України від 25.04.2016 року № 216 “Про вдосконалення підготовки офіцерських кадрів тактичного рівня та сержантського (старшинського) складу у ВВНЗ та ВПН ВНЗ”, ОП враховує вимоги професійного стандарту за спеціальністю 253 Військове управління (за видами Збройних Сил) та спеціалізацією Бойове управління польотами авіації, що розроблений робочою групою під керівництвом провідних фахівців-практиків Командування Повітряних Сил Збройних Сил України, яке є замовником на підготовку фахівців (роботодавець) та науково-педагогічних працівників ХНУПС (наказ Командувача Повітряних Сил Збройних Сил України від 08.05.18 № 126ад “Про створення робочих груп з розробки професійних стандартів вищої військової освіти та освітньо-професійних програм підготовки військових фахівців”).

В ОП передбачено освітні компоненти (ОК5÷ОК9, ВК3÷5), які формують відповідні компетенції (СКв1÷СКв17).

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЕКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Відповідно до наказу Міністерства оборони України від 09.01.2020 року № 4 “Про затвердження Положення про особливості організації освітнього процесу у ВВНЗ та ВПН ВНЗ України”, обсяг одного кредиту ЕКТС становить 30 годин. Співвідношення самостійної роботи курсантат на навчальних заняттях під керівництвом викладача становить не менше ніж 1/2 загального обсягу кредитів ЕКТС.

З метою розширення знань та поглибленого вивчення окремих навчальних дисциплін, сучасних зразків озброєння, відпрацювання навчально-бойових завдань, участі в олімпіадах, конкурсах, конференціях, гуртках (секціях), проведення моделювання і виконання інших творчих завдань, згідно з розпорядком дня курсантів щодня, крім суботи та неділі, передбачено обов’язковий час (3 години) для самостійної роботи курсантів на базі кафедр з відповідним інформаційним та методичним супроводженням.

В структурі аудиторних годин більш частина припадає на практичні види занять до 70%. Така структура відображає практичне спрямування ОП згідно з вимогами замовників (роботодавців).

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти в рамках ОП явно не здійснюється. Але в ХНУПС разом з замовником (роботодавцем) реалізовано багато заходів для подолання розриву між теорією і практикою, освітою та службою у військах для підвищення якості підготовки та швидкого опанування первинної посади: згідно наказу начальника Генерального штабу Збройних Сил України від 19.04.2018 року №162, згідно затвердженого графіку, планується залучення професіоналів-практиків до проведення практичних навчальних занять;

переважна більшість практик проводяться виключно на базі військових частин, у тому числі з залученням їх представників до керівництва практиками;

представники замовника на підготовку фахівців (роботодавця) безпосередньо приймають участь у розробці та вдосконаленні освітніх програм та навчальних планів;

зміст польових та тактико-спеціальних занять спрямований на комплексне опанування певної посади та у взаємодії з фахівцями інших спеціальностей у складі обслуг (підрозділів) та з урахуванням сучасного бойового досвіду військ; в університеті налагоджена дієва система роботи з відгуками на випускників;

викладачі університету періодично проходять стажування на базі військових частин, промислових підприємств, установ і організацій.

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<http://www.hups.mil.gov.ua/pravila-prijomu/>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

На навчання для здобуття освітнього ступеня магістра, з присвоєнням офіцерського звання «лейтенант» (після завершення навчання) за державним замовленням на денну форму навчання приймаються курсанти Університету, які здобули освітній ступень бакалавра за відповідними спеціальностями в рік вступу та успішно пройшли конкурсний відбір на навчання для здобуття освітнього ступеня «магістр». Правила прийому розроблені відповідно Умов прийому на навчання до ЗВО України у 2021 році, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 15.12.2020 року № 21 Додаток 9.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів навчання вступників, отриманих в інших ЗВО, регулюється Правилами прийому до ХНУПС, Інструкцією про порядок переведення, відрухування та поновлення курсантів (слухачів) ВВНЗ МО України (наказ від 24.12.1998 № 490), Положенням про організацію освітнього процесу в ХНУПС. Для вступників, які попередньо навчалися в інших ЗВО, існує порядок визначення академічної різниці, яка встановлюється на підставі поданих документів про виконання освітньої програми (академічна довідка, виписка із заліково-екзаменаційних відомостей, додаток до диплому бакалавра тощо).

Документи, що регулюють питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, розміщено на офіційному сайті ХНУПС.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Конкретні приклади застосування вказаних правил на відповідній ОП відсутні.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Механізм визнання результатів неформальної освіти для здобувачів вищої освіти у ВВНЗ нормативно-правовою базою Міністерства оборони України не передбачено.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Конкретних прикладів практики застосування вказаних правил на відповідній ОП не було

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Вивчення освітніх компонентів здійснюється із застосуванням різних методів навчання, які передбачені Положенням про організацію освітнього процесу в ХНУПС (наказ НХНУПС від 30.08.2019 № 1612, <http://www.hups.mil.gov.ua/assets/doc/admission-university/HNUPS/polozhennya-hnups.pdf>) та Методичними рекомендаціями з розроблення нормативних документів підготовки військових фахівців у ВВНЗ Міністерства оборони України та ВВП ЗВО України, які затверджені у 2016 році.

Крім класичних, пріоритет при проведенні різних видів навчальних занять віддається активним методам навчання, що спрямовані на активізацію пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти та відповідає методикам, що діють в країнах-партнерах НАТО та неодноразово обговорювались під час семінарів в межах програми НАТО DEEP щодо вдосконалення вищої військової освіти, а також технологіям інноваційного характеру (методи навчання за відповідними видами занять наведені в таблиці 3).

Також в ХНУПС розповсюджений метод проблемного навчання, що забезпечує формування у здобувачів розуміння мети освітніх компонентів ОП для майбутньої професійної діяльності.

Поєднання вказаних методів забезпечує опанування здобувачем під час навчання досягнення головного результату навчання – підготовка та захист магістерської роботи, досягнення визначених компетенцій для успішної служби у військах.

Кікість засвоєння ОП, відповідність результатів навчання до вимог замовників (роботодавців) визначалася комісією Командування ПС ЗС України.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

В основу навчання та виховання в університеті покладено формування у курсантів лідерських якостей, високого рівня компетентності для авторитетного керівництва майбутніми підлеглими та підрозділами.

Цьому сприяють обмін досвідом та тренінги, що проводяться експертами НАТО, залучення до навчальних занять офіцерів-лідерів з військ.

Так, обговорення з курсантами підсумків міжнародного обміну досвідом з ВВНЗ країн НАТО дозволило вперше серед ВВНЗ України реалізувати особливий розпорядок діяльності курсантів старших курсів, що дозволяє їм особисто планувати траєкторію самостійної роботи в години, відведені для самостійної підготовки, за умови успішного навчання, високого рівня фізичної підготовки та дисципліни.

Крім того, курсанти старших курсів під час командно-методичної підготовки залучаються в якості помічників керівників занять з загально-військової підготовки для курсантів 1 курсу, що дозволяє їм оцінити ступінь досягнення результатів навчання та за потреби опанувати додаткові питання під час посиленої підготовки випускників перед стажуванням у військах.

Представництво курсантів є обов'язковим під час проведення Вченої ради університету та факультетів, що дозволяє їм брати участь у прийнятті рішень з питань всіх сфер діяльності університету.

Результати щоквартальних опитувань курсантів під час оцінки морально-психологічного стану свідчать про загальну задоволеність методами навчання та викладання.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Для здобувачів ОП в процесі навчання і для науково-педагогічних працівників впродовж викладання забезпечується академічна свобода, що здійснюється на принципах свободи слова і творчості від політичного впливу, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів (з урахуванням її ступеня обмеження доступу).

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у ХНУПС, науково-педагогічним працівникам надається можливість вносити зміни в робочі програми (у т.ч. спираючись на сучасний бойовий досвід), обирати нові методи навчання для ефективного засвоєння знань (у т.ч. за досвідом країн НАТО), проводити заняття із застосуванням сучасних технологій.

Академічна свобода здобувачів досягається шляхом надання їм права вільно обирати дисципліни, теми курсових та атестаційних робіт, тематику роботи в військово-науковому товаристві курсантів, на вибір певних компонентів освітньої програми, на навчання одночасно за декількома освітніми програмами в університеті (за умови успішного навчання за основною), брати участь у формуванні індивідуального навчального плану тощо.

Крім того, згідно “Положення про вищі військові навчальні заклади”, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 27.05.2015 року № 240, курсанти мають право “відвідувати додатково за узгодженням з командуванням факультету будь-які види занять, що проводяться у ВВНЗ і сприяють успішному оволодінню спеціальністю”.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Вказана інформація висвітлена в робочих програмах. Форма робочої програми визначена Методичними рекомендаціями з розроблення нормативних документів підготовки військових фахівців у ВВНЗ Міністерства оборони України та ВВП ЗВО України, які затверджені у 2016 році Першим заступником Міністра оборони України. Здобувачам ОП інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання надається на першому занятті з дисципліни. Також здобувачі мають доступ до даної інформації через внутрішній компонент системи дистанційного навчання MOODLE (у т.ч. в гуртожитках та казармах на території університету). Для кожного освітнього компонента завантажена робоча програма навчальної дисципліни, методичні розробки, тексти, презентаційний матеріал та інше інформаційне забезпечення.

Сильною стороною для досвіду ХНУПС є поєднання освітнього процесу за студентоцентрованим підходом, елементів дуальної освіти, вільного планування самостійної роботи, доступу до внутрішніх та зовнішніх інформаційних ресурсів університету, що приводить до ефективного формування компетентностей та результатів навчання у здобувачів ОП.

Крім того, щорічно замовником на підготовку фахівців проводиться лекція щодо перспектив розвитку роду військ та вимог до випускників, що є ефективним підґрунтям викладачам для коригування робочих програм, а курсантам засобом інформування щодо сучасного стану військ та стимулом щодо коригування в разі потреби власної освітньої траєкторії за участю відповідної кафедри.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Згідно “Положення про вищі військові навчальні заклади”, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 27.05.2015 року № 240, науково-педагогічні працівники зобов'язані “вести наукові дослідження, брати участь у впровадженні їх результатів у військах (силах) та в навчальний процес, активно залучати до цієї роботи слухачів (курсантів, студентів); керувати військово-науковою роботою слухачів (курсантів, студентів)”, а курсанти мають право “брати участь у роботі військово-наукового товариства”.

Особливості їх роботи регламентуються “Положенням про організацію наукової і науково-технічної діяльності у Збройних Силах України” (затверджено наказом Міністра оборони України від 27 червня 2016 року №385) та “Положенням про наукову роботу слухачів (курсантів) ХНУПС” (затверджено наказом начальника ХНУПС від 11.11.2016 року №2103).

Для безпосереднього наукового керівництва роботою гуртків начальником кафедри призначаються наукові керівники гуртків з числа осіб науково-педагогічного складу кафедри. Засідання наукових гуртків і робота за темами досліджень проводяться в дні і години, встановлені розпорядком дня університету. Позитивною рисою наукової роботи здобувачів вищої освіти університету є підвищення методичної підготовки, розвиток наукового мислення, набуття навичок дослідницької роботи, творчого підходу до вирішення практичних задач.

Приклади поєднання навчання і досліджень:

безпосередньо гарант ОП О. Тимочко у 2016-2019 роках здійснював наукове керівництво НДР «КУЛП» та НДР «Оптимус», в яких співвиконавцями НДР є курсанти факультету. Дана робота приводить до підвищення ефективності освітнього процесу за навчальними дисциплінами кафедри;

спільно з Науковим центром Повітряних Сил створено програмно-апаратний комплекс «Віраж-РД» для підготовки курсантів ;

результати наукових досліджень здобувачів ОП доповідаються на семінарах та наукових конференціях університету (XV наукова конференція ХНУПС (квітень 2019 року) та XVI наукова конференція ХНУПС (квітень 2020 року) – приймали участь 100% здобувачів-випускників ОП);

кращі здобувачі ОП, які підготовлені воєнно-науковим гуртком беруть участь у Всеукраїнських студентських олімпіадах та наукових конкурсах.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

На основі принципу академічної свободи викладач та колектив кафедри визначає, які наукові досягнення та сучасні практики слід пропонувати здобувачам під час навчання.

Пріоритетним напрямком оновлення освітніх компонентів є аналіз застосування військ (сил) в Операції об'єднаних сил (антитерористичній операції). На основі інформаційно-аналітичних матеріалів, що надходять до ХНУПС, та досвіду безпосередньої участі викладачів в ООС (АТО) вносяться зміни в програми та робочі програми навчальних дисциплін, перепрацьовуються навчально-методичні розробки для проведення навчальних занять.

Безпосередньо гарантом ОП д.т.н. професором Тимочко О.І. закінчена в 2019 році НДР «Оптимус» щодо впровадження комплексної системи проведення оперативно-тактичних розрахунків та розіграшу бойових дій Повітряних Сил Збройних Сил України «ВІРАЖ-РД» у навчальний процес для підготовки курсантів ВВНЗ за спеціальністю 253 Військове управління (за видами Збройних Сил).

У 2018 році кафедрою повітряної навігації та бойового управління авіацією проведено педагогічний експеримент щодо відпрацювання методичних і технічних питань проведення занять науково-педагогічними працівниками в системі підготовки курсантів спеціалізації Бойове управління польотами авіації із застосуванням програмно-апаратного забезпечення «Віраж-ПАН». Результати експерименту показали, що застосування програмно-апаратного забезпечення «Віраж-ПАН» підвищує оперативність підготовки ПАН до бойових дій та в ході виконання бойового завдання; відображення, сприйняття й оцінки повітряної та наземної обстановки, підвищує ефективність контролю за дотриманням порядку використання повітряного простору.

На кафедрі модернізовано, відповідно до стандартів НАТО (умовні знаки), спеціальне програмне забезпечення «Віраж-РД» та внесені зміни до навчальної дисципліни «Бойове управління авіацією».

Результати практичного втілення передового наукового досвіду доповідаються на міжнародних конференціях, засіданнях кафедри, на основі рішення яких відбуваються корегування методичних матеріалів освітніх компонентів дисциплін, що викладає кафедра.

У ХНУПС немає перешкод до оновлення навчально-методичного забезпечення освітніх компонент з ініціативи викладача та рішення засідання кафедри. Оновлення контенту відбувається, як правило, наприкінці попереднього семестру (навчального року).

Особливістю є те, що згідно наказу Міністерства оборони України від 20.07.2015 року № 346 «Про затвердження Положення про особливості організації освітнього процесу у ВВНЗ МО України та ВВП ЗВО України» при перегляді програми навчальної дисципліни кафедра, яка ініціювала зміни, додатково залучає кафедру, яка є випусковою за даною ОП, зміни або нова редакція ухвалюється вченою радою ХНУПС.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Інтернаціоналізація діяльності ХНУПС здійснюється в першу чергу під час участі в Програмі НАТО з питань вдосконалення військової освіти країн-партнерів DEEP (Defence Education Enhancement Program) та регулюється Стратегією інтернаціоналізації ХНУПС.

В межах Програми DEEP у 2015-19 роках, як на базі університету, так і ВВНЗ країн-партнерів, експертами НАТО проведено низку семінарів з питань сучасних підходів до розробки та вдосконалення навчально-методичного забезпечення, активних методів навчання, дистанційної освіти, впровадження програм лідерства, підвищення кваліфікації викладачів та організації наукової діяльності.

Університет підтримує дружні стосунки та здійснює обмін досвідом, делегаціями курсантів та викладачів зі Школою ВПС ЗС Французької Республіки (Салон-де-Прованс), Коледжем Королівських ВПС «Кранвелл» (Великобританія), Академією ВПС США (м. Колорадо Спрінгс), Академією ПС Королівства Норвегія (м. Трондхейм), Академією військового мистецтва Польщі, Академією ВПС Польщі (м. Демблін), Академією ЗС Словаччини (м. Ліптовського Мікулаша).

Курсанти університету щорічно проходять навчання в Коледжі Королівських ВПС Великобританії у м. Кранвелл. Підсумки заходів інтернаціоналізації знаходять свій результат у вдосконаленні освітніх компонентів, впровадженні стандартів НАТО, приведенні розпорядку дня та філософії навчання і виховання до міжнародних канонів. Координація заходів інтернаціоналізації здійснюється через Відділення міжнародного військового співробітництва університету.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ХНУПС, форми контрольних заходів з навчальних дисциплін відображено в робочій навчальній програмі та навчальному плані.

В Університеті використовуються такі види контролю: вхідний, поточний, самоконтроль, модульний (рубіжний), семестровий, підсумковий.

Крім того, за підсумками семестру здійснюється рейтингування здобувачів ОП, результати якого оприлюднюються в їх підрозділах на стендах.

Вхідний контроль проводиться перед вивченням навчальної дисципліни з метою визначення рівня підготовки здобувачів ОП з навчальних дисциплін.

Поточний контроль проводиться викладачами на всіх видах навчальних занять. Основна його мета – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та здобувачами ОП у процесі навчання, перевірка їх готовності до виконання наступних навчальних завдань. Інформація, одержана під час поточного контролю, використовується для коригування методів і способів навчання, а також для самостійної роботи здобувачів ОП.

Самоконтроль призначений для самооцінки здобувачами ОП якості засвоєння навчального матеріалу з конкретної навчальної дисципліни (теми, змістового модуля). З цією метою в навчальних посібниках для кожної теми (розділу), а також у методичних розробках передбачаються питання для самоконтролю.

Модульний (рубіжний) контроль – це контроль знань, вмінь, навичок здобувачів ОП після вивчення логічно завершеної частини (змістового модуля) програми навчальної дисципліни.

Семестровий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді диференційованого заліку або екзамену в термін, встановлений графіком-календарем освітнього процесу або розкладом навчальних занять.

Критерії оцінювання знань здобувачів ОП визначаються робочою програмою навчальної дисципліни і повинні враховувати насамперед їх повноту і правильність, а також ступінь досягнення програмних результатів навчання.

Оцінки семестрового контролю оголошуються здобувачу безпосередньо після його відповіді та обліковуються у відомості обліку успішності і залікової книжки здобувача.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання здобувачів на проміжних або заключному етапах їх навчання. Підсумковий контроль складається із семестрового контролю та атестації здобувачів. Обов'язковою умовою задовільної атестації на час семестрового контролю є відсутність поточних заборгованостей.

Додатковим мотиваційним інструментом контрольних заходів в межах семестру є рейтингове оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти, що має на меті їх комплексну оцінку під час опанування освітньої програми підготовки та їх особистих якостей, як військовослужбовців.

Атестація проводиться перед випуском екзаменаційною комісією на чолі з представником Командування ПС ЗС України (роботодавця) для встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти компетентностей та результатів навчання. На підставі рішення екзаменаційної комісії ЗВО присуджує особі відповідний ступінь вищої освіти та відповідну кваліфікацію.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти забезпечується шляхом відображення відповідної інформації в робочій програмі навчальної дисципліни, форма, структура та вимоги до змісту якої регламентується Методичними рекомендаціями з розроблення нормативних документів підготовки військових фахівців у ВВНЗ Міністерства оборони України та ВНП ЗВО України, які затверджені у 2016 році Першим заступником Міністра оборони України.

У робочій програмі навчальної дисципліни наведений розподіл балів за змістовними модулями, а також вказані максимальні та мінімальні бали з кожного контрольного заходу з урахуванням їх важливості та трудомісткості.

Система контрольних заходів передбачає кількісні та якісні критерії оцінювання.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів за кількісними критеріями здійснюється за національною шкалою (відмінно, дуже добре, добре, задовільно, достатньо, незадовільно з можливістю повторного складання, неприйнятно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни); 100-бальною шкалою та шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).

Якісні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів представлені у робочих програмах навчальних дисциплін як необхідний обсяг знань та вмінь.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводиться до здобувачів вищої освіти?

Здобувачі вищої освіти отримують інформацію про форми контрольних заходів та критерії оцінювання декілька разів протягом вивчення навчальної дисципліни. Вперше зазначена інформація доводиться на першому лекційному занятті, на якому здобувачі вищої освіти узнають про зміст і структуру навчальної дисципліни та безпосередньо форми контрольних заходів й критерії оцінювання. На цьому занятті більша увага приділяється особливостям вхідного контролю та визначаються способи здійснення, періодичність поточного контролю, й доводяться критерії оцінювання. На першому груповому занятті здійснюється вхідний контроль шляхом тестування з матеріалу навчальних дисциплін, що забезпечують вивчення конкретної навчальної дисципліни, і й доводяться критерії оцінювання. На передодні модульного контролю здобувачам вищої освіти видається завдання для підготовки та доводяться критерії оцінювання. Перед підсумковим контролем здобувачам вищої освіти видається завдання для підготовки, доводяться критерії оцінювання та узгоджується кількість й час консультацій. На кожній консультації та

безпосередньо перед здійсненням підсумкового контролю здобувачам вищої освіти доводяться критерії оцінювання. Терміни проведення контрольних заходів зазначаються у розкладі навчальних занять (доводиться не пізніше 10 діб до початку семестру) та розкладі екзаменів (доводиться не пізніше 14 діб до початку екзаменаційної сесії), які оприлюднюються в підрозділах курсантів на відповідних стендах.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Атестація випускників проводиться для встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти компетентностей та результатів навчання вимогам стандарту вищої освіти, професійного стандарту та ОП. Атестація здійснюється екзаменаційною комісією під головуванням представника замовника (роботодавця) із використанням наступних форм:

захист магістерської роботи, комплексний екзамен за фахом та екзамен з фізичного виховання та спеціальної фізичної підготовки згідно вимог професійного стандарту за спеціалізацією "Бойове управління польотами авіації". Комплексний екзамен за фахом передбачає проведення атестації за змістовими модулями навчальних дисциплін: Організація бойової роботи на командному пункті, Теорія та методика наведення, Технологія роботи обслуговування командних пунктів. Ці навчальні дисципліни за переліком компетентностей та результатів навчання є найбільш значущими для отримання освіти за освітньо-професійною програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти. Комплексний екзамен має теоретичну та практичну частину.

На підставі рішення екзаменаційної комісії ЗВО присуджує особі, яка успішно виконала ОП, відповідний ступінь вищої освіти та присвоює відповідну кваліфікацію.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів описана у наказах Міністерства оборони України від 20.07.2015 № 346 "Про затвердження Положення про особливості організації освітнього процесу у ВВНЗ та ВНП ЗВО" та від 09.09.2015 № 472 "Про затвердження Положення про екзаменаційні комісії ВВНЗ та ВНП ЗВО", Положенні про організацію освітнього процесу в ХНУПС (доступні на сайті університету <http://www.hups.mil.gov.ua/assets/doc/admission-university/publicna-informatsiya/2.pdf>). Вони містять процедуру проведення контрольних заходів, а також процедури повторної здачі та оскарження результатів.

Робоча програма з навчальної дисципліни містить її структуру та зміст з вказанням кількості відведених годин та розподілом балів за кожним контрольним заходом.

За кожною освітньою програмою розробляється навчальний план, який затверджується рішенням Вченої ради університету та є основою для складання Графіка-календаря освітнього процесу, що затверджується начальником ХНУПС. Він регулює процедуру освітнього процесу (послідовність та тривалість окремих його елементів), у тому числі контрольних заходів.

Для проведення атестації здобувачів наказами Міністерства оборони України та Командування ПС ЗС України призначаються Голова екзаменаційної комісії та голови підкомісії за спеціалізаціями, персональний склад викладачів затверджується наказом ХНУПС. Розклад комплексних екзаменів і захисту атестаційних робіт затверджується начальником ХНУПС та оприлюднюється на стендах кафедри та у підрозділах курсантів.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в ХНУПС, основними принципами контрольних заходів є відкритість та колегіальність, повнота, об'єктивність та неупередженість оцінювання досягнень курсантів (слухачів, студентів).

Об'єктивність екзаменаторів забезпечується: рівними умовами для всіх здобувачів (тривалість контрольного заходу, його зміст та кількість завдань, механізм підрахунку результатів тощо) та відкритістю інформації про ці умови, єдиними критеріями оцінки, оприлюдненням строків здачі контрольних заходів, можливістю застосування комп'ютерного тестування знань.

Здобувачі, які не виконали індивідуальні завдання або не склали диференційований залік чи екзамен з поважних причин, ліквідують академічну заборгованість у термін, встановлений керівником ХНУПС. Повторне перескладання диференційованого заліку або екзамену допускається не більше двох разів.

Під час атестації випускників Голова екзаменаційної комісії (представник замовника (роботодавця), згідно з вимогами наказу Міністерства оборони України від 09.09.2015 № 472, зобов'язаний розглядати заяви або скарги здобувачів з питань складання екзаменів, захисту атестаційних робіт та приймати відповідні рішення.

Захист атестаційних робіт проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії. Оцінки виставляє кожний член комісії, а голова підсумовує їх результати по кожному курсанту.

Випадків оскарження результатів контрольних заходів та атестації здобувачів ОП, а також конфлікту інтересів не відбувалося.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Здобувачі, які не виконали індивідуальні завдання або не склали диференційований залік чи екзамен, ліквідують академічну заборгованість у термін, встановлений Планом ліквідації академічних заборгованостей. Повторне перескладання диференційованого заліку або екзамену допускається не більше двох разів.

Здобувачі, які під час семестрового контролю отримали оцінки "незадовільно" з трьох і більше навчальних

дисциплін або при другому повторному перескладанні диференційованого заліку чи екзамену отримали оцінку "незадовільно", відраховуються з ХНУПС.

Випускник, який отримав оцінку "незадовільно" під час атестації, не позбавляється права продовжувати складати інші екзамени чи захищати атестаційну роботу. У таких випадках після завершення атестації він відраховується з ХНУПС як такий, що виконав навчальний план, але не пройшов атестації. При цьому йому видається академічна довідка. Здобувачі, які не атестовані у затвердженій для них строк або не склали комплексні екзамени, не захистили атестаційну роботу, мають право на повторну атестацію у наступний період роботи екзаменаційної комісії у ХНУПС упродовж трьох років після відрахування. Повторна атестація проводиться лише з тих форм атестації, з яких раніше були отримані незадовільні оцінки, і в обсязі тих навчальних програм, за якими навчався здобувач. У випадках повторного незадовільного складання хоча б одного комплексного екзамену або повторного незадовільного захисту атестаційної роботи зазначені особи втретє до атестації не допускаються.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Відповідно до наказу Міністерства оборони України від 09.09.2015 № 472 "Про затвердження Положення про екзаменаційні комісії ВВНЗ та ВВП ЗВО", скарги та заяви курсантів (слухачів, студентів) з питань складання комплексних екзаменів та захисту атестаційних робіт голова ЕК розглядає особисто та приймає відповідні рішення до закінчення роботи ЕК.

Повторні складання комплексного екзамену і захист атестаційної роботи з метою підвищення оцінки не дозволяються.

Обговорення результатів комплексного екзамену або захисту атестаційної роботи стосовно кожного здобувача проводиться на закритому засіданні підкомісії ЕК. Для вирішення суперечливих питань на обговорення запрошуються керівник атестаційної роботи, начальник відповідної кафедри, за профілем якої приймається комплексний екзамен або захищається атестаційна робота, а з дозволу голови ЕК також фахівці з інших підкомісій ЕК. Рішення щодо оцінки за комплексний екзамен та захист атестаційної роботи стосовно кожного здобувача приймається відкритим голосуванням лише членами цієї підкомісії більшістю голосів. При однаковій кількості голосів, що визначають різні оцінки, голос голови підкомісії є ухвальним.

Протягом періоду здійснення освітньої діяльності випадків оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів серед здобувачів ОП не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності у ХНУПС знайшли відображення у таких нормативно-правових документах: "Положення про організацію освітнього процесу в ХНУПС", "Положення про протидію академічному плагіату в ХНУПС" (<http://www.hups.mil.gov.ua/assets/doc/admission-university/publicna-informatsiya/2.pdf>) та наказ начальника ХНУПС від 26.12.2017 року № 2545 "Про створення комісії з питань академічної доброчесності при проведенні дисертаційних досліджень".

Ці положення спрямовані на підтримку ефективної системи дотримання академічної доброчесності, яка поширюється на наукові та навчально-методичні праці учасників освітнього процесу, атестаційні, курсові роботи (проекти) здобувачів вищої освіти.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Університетом укладено договір з компанією "Антиплагіат" щодо використання онлайн-сервісу Unicheck для перевірки наукових публікацій, навчально-методичних праць та впровадження принципів академічної доброчесності в університетську культуру та покращення академічної мотивації здобувачів вищої освіти та викладачів.

За підсумками висновків онлайн-сервісу Unicheck щодо відкритих атестаційних робіт кафедрою приймається рішення щодо допуску роботи до захисту.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Для популяризації академічної доброчесності серед здобувачів у ХНУПС проводиться консультування щодо вимог з написання письмових робіт із наголошенням на принципах самостійності, коректного використання інформації з інших джерел та уникання плагіату, а також правил опису джерел та оформлення цитувань.

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в ХНУПС запобігання академічного плагіату передбачає: розробку та розповсюдження методичних матеріалів із визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані джерела; ознайомлення осіб, які навчаються, з документами, що регламентують запобігання академічного плагіату; розміщення на веб-сайтах періодичних видань університету викладу етичних норм публікації та рецензування статей.

Всебічне сприяння підвищенню академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу позитивно впливає на престиж закладу освіти та його кадрового складу, підвищує рейтинг в системі вищої освіти України, що підвищує привабливість університету на ринку освітніх послуг для потенційних здобувачів.

Крім того, був проведений семінар із залученням провідних науковців та викладачів університету та навчальної бібліотеки про підвищення академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу.

Також для здобувачів введено курс "Академічне письмо".

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних

ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

За порушення академічної доброчесності педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники закладів освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності, види якої визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в ХНУПС та Положенням про протидію академічному плагіату в ХНУПС.

Науково-педагогічні та педагогічні працівники, здобувачі наукових та освітніх ступенів несуть відповідальність за порушення вимог подання своєї науково-дослідної, атестаційної роботи для перевірки онлайн-сервісом Unicheck. Встановлення академічного плагіату в опублікованих працях є підставою для заборони автору включати такі праці у перелік науково-методичних публікацій.

Обов'язкова перевірка на академічний плагіат атестаційних робіт здобувачів вищої освіти ОП передбачена з 2020 р.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Конкурсний добір викладачів на вакантні посади науково-педагогічних працівників в ХНУПС ґрунтується на: законах України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, спільним наказом МОН та МО України від 19.10.2016 № 542/1255 “Про затвердження Інструкції про порядок заміщення на конкурсній основі вакантних посад науково-педагогічних працівників у ВВНЗ, ВНП ЗВО, що належать до сфери управління Міністерства оборони України”, Статуті ХНУПС (посилання надані на сайті ХНУПС <http://www.hups.mil.gov.ua/assets/doc/admission-university/publicna-informatsiya/2.pdf>).

Конкурсний відбір проводиться на засадах відкритості, гласності, законності, рівності прав членів конкурсної комісії, колегіальності прийняття рішень конкурсною комісією, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень конкурсної комісії, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад науково-педагогічних працівників (НПП).

Кандидати на посади НПП повинні бути громадянами України та вільно володіти державною мовою. Вимоги до посад згідно наведених вище керівних документів враховують наступні професійні якості: наявність наукового ступеня та вченого (почесного) звання, стаж роботи на посадах НПП, рівень військової освіти та вищої освіти не нижче магістра, досвід проходження військової служби на відповідних посадах. За умови відповідності кандидатів вимогам до посади, встановленим для НПП, перевага надається особам, які мають статус учасника бойових дій, відповідно до законодавства.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Участь замовників на підготовку військових фахівців (роботодавців) передбачена у розробці та вдосконаленні освітніх програм та навчальних планів (діюча редакція ОП розроблена робочою групою згідно наказу Командувача Повітряних Сил Збройних Сил України від 08.05.18 № 126ад).

Тематика атестаційних робіт випускників підлягає обов'язковому погодженню з замовниками (роботодавцями) на предмет її актуальності сучасним вимогам військ (сил).

Атестація випускників здійснюється екзаменаційною комісією, в якій голова комісії та голови підкомісії за спеціалізаціями призначаються з представників замовника та бойових військових частин. Комісія відпрацьовує звіт з пропозиціями та рекомендаціями не лише для ХНУПС, але і до структурних підрозділів Міністерства оборони щодо покращення системи підготовки, пріоритетного забезпечення ресурсами та сучасними зразками ОВТ та тренажерами та ін.

Також щорічно за заявкою ХНУПС через Командування ПС ЗС України формується “План проведення стажувань (практик) курсантів та науково-педагогічних працівників ВВНЗ”, який затверджується начальником Генерального штабу ЗС України та виділяються місця у військах для проведення практик та військового стажування курсантів і викладачів. Під час практик та військових стажувань представники військових частин є керівниками занять згідно з вимогами наказу Міністерства оборони України від 12.01.2016 року № 5. Це забезпечує високу актуальність практичного навчання здобувачів вищої освіти та відповідність їх практичних навичок вимогам військ та замовника (роботодавця).

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Згідно рішень колегії Міністерства оборони України, що затверджені наказом МО України від 14.08.2015 року № 407 та наказу Генерального штабу ЗС України від 14.08.2015 року № 145 “Про порядок планування та проведення занять керівним складом структурних підрозділів ГШ ЗС України та органів військового управління, які є замовниками на підготовку військових фахівців з курсантами (слухачами) ВВНЗ та ВНП ЗВО” щоквартально Командуванням ПС ЗС України формуються плани залучення представників замовника (роботодавця) до проведення навчальних занять в ХНУПС на актуальну тематику пов'язану з сучасним бойовим досвідом військ (сил), досвідом впровадження новітніх та модернізованих зразків озброєння та військової техніки.

У 2020 році для здобувачів, що навчаються за даною ОП було проведено 2 навчальних занять представниками замовника (роботодавця).

Щорічно 1 вересня Командувач або його заступник з бойової підготовки проводить лекцію для викладачів та курсантів випускних курсів з питань сучасного стану та перспектив розвитку родів військ Повітряних Сил.

Крім того, університет має у складі Науковий центр Повітряних Сил, провідні наукові працівники якого приймають

участь в проведенні навчальних занять з курсантами. Так, представники Наукового центру Повітряних Сил за даною ОП проводять заняття за такими дисциплінами: д.т.н. с.н.с. підполковник Тристан А.В. – за дисципліною “Технологія роботи обслуг командних пунктів та пунктів наведення авіації”, к.в.н. с.н.с. працівник ЗС України Лазебник С.В. – за дисципліною “Теорія та методика наведення”.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Згідно наказів Міністерства оборони України підвищення кваліфікації НПП здійснюється: викладачі-військовослужбовці – на курсах підвищення кваліфікації офіцерського складу, а також на інших курсах, які забезпечують підвищення індивідуальної фахової підготовки, на стажуванні у військах (силах), споріднених ВВНЗ, в установах, на підприємствах, в організаціях МО України та інших центральних органів виконавчої влади України, а також на навчаннях військ (сил), випробуваннях озброєння та військової техніки тощо; цивільні викладачі – у ЗВО системи підвищення кваліфікації фахівців МО України та інших органів виконавчої влади України, на стажуванні в провідних ЗВО і науково-дослідних установах, на підприємствах промисловості, а також на курсах, які забезпечують підвищення індивідуальної фахової підготовки.

В ХНУПС діють курси підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників і посадових осіб з організації навчального процесу у ВВНЗ та ВНП

Викладачі періодично направляються для участі у навчаннях військ (сил), випробуваннях ОВТ за планами МО України, ГШ ЗС України, командувача ПС ЗС України (замовника). Крайні викладачі за сприяння замовника на підготовку фахівців залучаються за окремим рішенням до виконання бойових завдань у зоні проведення ООС. У 2020-21 навчальному році 1 викладач, що задіяний до реалізації ОП, підвищив професійний рівень шляхом стажування, 2 викладача, були залучені до заходів у військах, 1 викладач приймав безпосередню участь у бойових діях та отримав статус учасника бойових дій.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Система заходів стимулювання розвитку викладацької майстерності науково-педагогічних працівників ХНУПС передбачає матеріальні та моральні заохочення, що визначені нормативно-правовою базою Міністерства оборони України та ХНУПС (Статут, Колективний договір між адміністрацією та комітетом первинної профспілкової організації, Положення про преміювання працівників).

З метою мотивації викладачів на вдосконалення професійної майстерності відповідно до наказу начальника ХНУПС від 20.09.2016 року № 1675 “Про вдосконалення системи методичної роботи в університеті” запроваджено систему конкурсів (на кращий активний метод навчання, на краще впровадження сучасних інформаційних технологій, на кращий підручник (навчальний посібник), на кращого викладача), в яких приймають участь всі кафедри. Це є елементом мотивації і змагальності в професійному розвитку не лише для окремого викладача, але і колективів кафедр

Оцінка та заохочення викладачів здійснюється за результатами їх діяльності, конкурсів та за підсумками їх рейтингу.

За підсумками навчального року у серпні на навчально-методичних зборах кожна кафедра отримує рейтингову оцінку, визначаються кращі з отриманням перехідного вимпелу.

Крім того, за підсумками навчального року та з нагоди професійних свят викладачі отримують заохочення (відзнаки, грамоти, цінні подарунки) від керівництва МО України, Генерального штабу ЗС України, Командування ПС ЗС України (як замовника та роботодавця).

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Освітня діяльність з підготовки здобувачів ОП забезпечується навчальною матеріально-технічною базою (НМТБ) ХНУПС, яка відповідає ліцензійним вимогам та вимогам провадження освітньої діяльності. ХНУПС має розвинуту соціальну інфраструктуру.

Для забезпечення практичної спрямованості навчання здобувачів за даною ОП на кафедрі розгорнуто у спеціалізованій аудиторії діючі зразки ОВТ. Тренажну підготовку здобувачі проходять на комплексному тренажері підготовки осіб групи керівництва польотами та програмно-апаратному комплексі ВІРАЖ-РД.

Загальновійськову підготовку здобувачі проходять на базі стрілецького полігону ХНУПС (с. В. Проходи).

Університет має навчальну бібліотеку, яка нараховує понад 1 331 000 примірників різноманітної літератури.

Здобувачі ОП мають вільний доступ до мережі Інтернет в казармах та гуртожитках з використанням технології Wi-Fi.

Інформаційне забезпечення аудиторних та самостійних занять здійснюється через локальну мережу університету з використанням розгорнутої платформи дистанційного навчання MOODLE.

Навчально-методичне забезпечення ОП гарантує досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів. Це доводиться результатами атестації здобувачів вищої освіти представниками замовника (роботодавця), поточним і семестровим контролем, що у комплексі формує систему накопичення рейтингових балів у процесі навчання та рейтингування випускників для добросовісного вибору ними місця подальшої служби.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Освітнє середовище, що створене в ХНУПС, поєднує використання підходів, які притаманні сучасним ЗВО, так і специфічних підходів, що необхідні для формування професійно важливих якостей (використання спеціалізованих навчальних аудиторій з розгорнутими зразками озброєння та військової техніки та тренажерами, створення спеціального програмного забезпечення та власних тренажно-імітаційних систем, проведення занять на власних навчально-бойових зразках ОВТ в польових умовах, створення власної полігонної база для занять у полі, формування спеціальних фізичних якостей за “Бойовою армійською системою” на спеціальних спортивних знаряддях та спорудах, щосеместрова система тактико-спеціальних занять та навчань фахівців різних спеціальностей для відпрацювання їх взаємодії у ході бойових дій, широке використання сучасної навчальної бази військ, навчання та виховання не лише в аудиторії, але на протязі всієї доби, отримання навичок роботи з підлеглими і проходження курсу лідерства та ін.). Комплексний підхід до формування освітнього середовища забезпечує повну готовність випускника до опанування первинних посад у військах, отримання ще під час навчання в ХНУПС кваліфікації військового фахівців III класу, тобто повне задоволення всіх його потреб, які необхідні для успішної реалізації своєї майбутньої кар’єри. Результати щоквартальних опитувань курсантів під час оцінки морально-психологічного стану свідчать про загальну задоволеність умовами навчання, харчування, проживання та повсякденної діяльності.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров’я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров’я)?

Освітнє середовище ХНУПС, не зважаючи на військову специфіку, є безпечним для життя і здоров’я здобувачів ОП, що забезпечується діяльністю комплексною роботою відповідних підрозділів ХНУПС з відповідними технічними засобами відеоспостереження та охорони. Кожен перший четвер місяця в ХНУПС проводяться заходи “Дня безпеки життєдіяльності та охорони праці”. Щотижня з усім особовим складом проводяться профілактичні інформування з питань травматизму та безпеки дорожнього руху. Під час вступу до університету всі кандидати на навчання проходять додаткові вступні випробування – психологічне обстеження та медичний огляд військово-лікарською комісією. Допуск до всіх видів практичних занять, пов’язаних з експлуатацією зразків озброєння та військової техніки, використанням навчально-лабораторного обладнання здійснюється після проведення інструктажу з питань техніки безпеки. Періодичний моніторинг морально-психологічного стану здобувачів освітнього процесу, ступеня їх задоволення процесами навчання, виховання, забезпечення здійснюють психологи відділу морально-психологічного забезпечення та група психолого-педагогічного супроводження освітнього процесу. Результати періодичних опитувань та тестувань здобувачів ОП свідчать про загальну їх задоволеність. Також всі здобувачі підлягають обов’язковому щорічному медичному огляду в поліклініці університету. Щоденний контроль за станом здобувачів здійснюють командири підрозділів (начальники курсів, курсові офіцери, заступники командирів з морально-психологічного забезпечення).

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Згідно з “Положенням про вищі військові навчальні заклади”, яке затверджено наказом Міністерства оборони України від 27.05.2015 № 240, курсанти знаходяться на повному державному утриманні, офіцери-командири підрозділів курсантів здійснюють управління, супроводження та контроль за всіма сферами їх діяльності (навчання, виховання, військова дисципліна, повсякденна діяльність, внутрішній порядок, індивідуальна робота та ін.). Крім того, відповідно до Положення про кураторську роботу, за кожною навчальною групою закріплені викладачі кафедр, який здійснює первинну підтримку здобувачів з усього кола питань навчання в університеті. Комунікація викладачів і кураторів зі здобувачами ОП здійснюється безпосередньо під час навчальних занять, в години самостійних занять в закріплених за групою аудиторіях, під час щотижневих підведень підсумків в підрозділах курсантів. Командири підрозділів здійснюють постійний контроль і надання допомоги здобувачам у навчанні, організації та забезпеченні їх самостійної роботи, організують постійний зв’язок з викладачами кафедр. У разі конфліктних або складних ситуацій до вирішення питань здійснюється через командирів курсантських підрозділів, управління факультету з залученням (в разі потреби) начальників кафедр та викладачів, офіцерів структур морально-психологічного забезпечення. З курсантами щотижнево проводиться цільове інформування в системі інформаційно-пропагандистського забезпечення, додаткові заходи культурологічної та націонал-патріотичної роботи. Начальник університету неодноразово на протязі року проводить зустрічі з підрозділами курсантів, де особисто відповідає на всі їх питання або приймає рішення щодо вирішення проблем в разі їх наявності. На зустрічі залучаються також заступники начальника університету та начальники служб забезпечення. Кожен здобувач може особисто звернутися до начальника університету через електронну пошту на сайті університету (<http://www.hups.mil.gov.ua/zvernennya-ta-pobazhannya/>) та аккаунти в соціальній мережі Facebook. Доступ до мережі Інтернет в казармах та гуртожитках курсантів безоплатний на основі технології Wi-Fi. Консультативну допомогу надають психологи відділу морально-психологічного забезпечення та фахівці групи психолого-педагогічного супроводження освітнього процесу. Результати періодичних опитувань та тестувань здобувачів ОП свідчать про загальну їх задоволеність.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

ХНУПС створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми проблемами. Інформація для осіб, які мають право на спеціальні умови вступу, представлений механізм зарахування окремих категорій вступників розміщені на сайті університету (<http://www.hups.mil.gov.ua/pravila-prijomu/>).

Особлива увага під час роботи офіцерів структур морально-психологічного забезпечення та командирів курсантських підрозділів приділяється роботі з курсантами з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей учасників бойових дій (АТО, ООС), які загинули (пропали безвісти) або померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва.

Для поліпшення доступності осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення навчальний корпус загальноуніверситетських кафедр облаштований пандусом. Навчальний корпус для підготовки студентів обладнаний пандусом не потребує. Планом розвитку університету передбачено заходи щодо поліпшення доступності для осіб з інвалідністю та встановленню пандусів в інших навчальних корпусах та заміна ліфтів в гуртожитку та навчальному корпусі загальноуніверситетських кафедр.

Особливістю реалізації даної ОП у ХНУПС є необхідність проходження всіма здобувачами військової льотно-лікарської медичної комісії, що визначено Наказом МОУ від 20.11.2018 р. № 602. Дані вимоги обґрунтовані специфічними умовами проходження служби випускниками і, відповідно, станом здоров'я здобувача.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Освітня діяльність університету базується на принципах дотримання верховенства права, гуманізму, демократизму, пріоритетності загальнолюдських духовних цінностей, рівного доступу для здобуття вищої освіти на конкурсних засадах кожного вступника, рівність умов для кожного здобувача щодо повної реалізації його здібностей, таланту, всебічного розвитку.

В університеті є відділ морально-психологічного забезпечення та група психолого-педагогічного супроводження освітнього процесу, на факультетах та в підрозділах курсантів – заступники з морально-психологічного забезпечення, що забезпечує надійний моніторинг та превентивні заходи до виникнення конфліктних ситуацій. Урегулювання конфлікту інтересів у здійснюється відповідно до Закону України "Про запобігання корупції" та системи антикорупційних заходів. В університеті створено позаштатну групу з питань запобігання корупції на чолі з заступником начальника університету з морально-психологічного забезпечення.

З метою запобігання дискримінації в університеті створено окремий комітет та призначено радника начальника університету з питань гендерної політики, який здійснює різноманітні заходи задля формування особистісної і колективної гендерної культури, організовує психолого-корекційну та тренінгову роботи з питань недискримінації та гендерної рівності, організовує науково-дослідну роботу з недискримінаційної та гендерної проблематики та інше. Розгляд звернень, скарг і заяв, що надходять до ХНУПС, відбувається відповідно до Закону України "Про доступ до публічної інформації", Закону України "Про звернення громадян" та Статутів ЗС України.

Розгляд скарг і звернень відбувається шляхом особистого прийому громадян керівництвом університету у встановлені дні та години відповідно до графіку прийому, який розміщено на офіційному веб-сайті. Про результати розгляду скарг і звернень громадянину повідомляється письмово або усно, за його бажанням.

Начальник університету неодноразово на протязі року проводить зустрічі з підрозділами курсантів, де особисто відповідає на всі їх питання або приймає рішення щодо вирішення проблем в разі їх наявності. На зустрічі залучаються також заступники начальника університету та начальники служб забезпечення.

Протягом періоду впровадження освітньої діяльності за ОП конфліктних ситуацій не було.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП ХНУПС регулюються Положенням про організацію освітнього процесу в ХНУПС та Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Харківському національному університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба (<http://www.hups.mil.gov.ua/publicna-informaciya/>).

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Механізм розробки, затвердження, моніторингу та щорічного перегляду (вдосконалення) освітніх програм, навчальних планів та навчальних програм передбачає виконання наступних процедур: моніторинг замовником та Університетом відгуків на випускників, інформаційно-аналітичних матеріалів з бойового досвіду застосування роду військ (сил), міжнародних стандартів, матеріалів науково-практичних конференцій, тощо, аналіз актуальності і відповідності змісту, результатів навчання освітньої програми вимогам держави та

замовника;
прийняття рішення замовником або ініціація Університетом пропозиції щодо створення освітньої програми або внесення змін;
створення спільно з замовником на підготовку фахівців робочих груп для розробки освітніх програм за певним рівнем вищої освіти та спеціальністю;
створення в разі підготовки за новою спеціалізацією професійного стандарту вищої військової освіти;
формулювання цілей і завдань освітніх програм або змін до них;
формулювання критеріїв, за якими відбуватиметься перегляд навчальних планів у результаті як зворотного зв'язку із викладачами, курсантами, випускниками і замовниками, так і внаслідок прогнозування розвитку воєнної науки і суспільства в цілому, аналізу набутого бойового досвіду роду військ (сил);
розробка навчального плану або змін до нього;
формулювання вимог до результатів навчання або змін до них;
розробка програм навчальних дисциплін або змін до них.

У 2018 році професійний стандарт та освітня програма були доопрацьовані та в них внесені зміни з урахуванням Рішень колегії Міністерства оборони України, затверджених наказом Міністерства оборони України від 30.05.2017 року № 298, науково-практичних конференцій щодо вдосконалення підготовки військових фахівців, стандартів НАТО та досвіду застосування військ в антитерористичній операції (наказ Командувача Повітряних Сил Збройних Сил України від 08.05.18 № 126ад “Про створення робочих груп з розробки професійних стандартів вищої військової освіти та освітньо-професійних програм підготовки військових фахівців”).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Згідно Статуту ХНУПС здобувачі вищої освіти залучені до участі у діяльності органів громадського самоврядування університету, вчених рад факультетів та Вченої ради університету (не менше 10%), органів курсантського та студентського самоврядування.

Також моніторинг думки здобувачів вищої освіти здійснюється через структури морально-психологічного забезпечення освітнього процесу та групу психолого-педагогічного забезпечення освітнього процесу під час періодичних опитувань.

За результатами отриманого зворотного зв'язку від здобувачів вищої освіти приймається рішення про перегляд та оновлення освітньої програми, зокрема.

Для прикладу, за участю курсантів та досвідом міжнародного військового співробітництва в ХНУПС вперше серед військових ЗВО реалізовано особливий розпорядок дня курсантів старших курсів, що дозволяє їм за умови успішного навчання (не нижче “добре” за національною шкалою) та відсутності порушень військової дисципліни самостійно планувати свою освітню діяльність і розвивати професійно-необхідні якості зранку та в післяобідній час. Це позитивно вплинуло на загальну мотивацію до успішного опанування ОП.

Крім того, за даною ОП з урахуванням думки курсантів за досвідом проведення посиленої підготовки випускників внесені зміни до програми практики Практична підготовка авіанавідників.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Раді курсантів, згідно Статуту ХНУПС, надано повноваження щодо обговорення та вирішення питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи, організації дозвілля, оздоровлення, побуту та харчування; надання пропозицій командуванню Університету щодо розвитку навчальної матеріально-технічної бази; участь у проведенні просвітницьких, наукових, спортивних, оздоровчих та інших заходів; участь своїх представників у робочих та консультативно-дорадчих органах; прийняття протоколів, що регламентують їх організацію та діяльність; здійснення виховного впливу на курсантів щодо відповідальності за виконання ними службових і громадських обов'язків.

Курсанти можуть висловити свої пропозиції безпосередньо начальнику університету під час періодичних зустрічей з курсом та на електронну пошту начальника університету, яка розміщена на сайті (<http://www.hups.mil.gov.ua/zvernennya-ta-pobazhannya/>).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Підготовка фахівців 2020 року випуску здійснювалася за професійними стандартами та освітніми програмами, що були розроблені робочою групою під керівництвом провідних фахівців-практиків Командування Повітряних Сил Збройних Сил України, яке є замовником на підготовку фахівців (роботодавць) та науково-педагогічних працівників ХНУПС (наказ Командувача Повітряних Сил Збройних Сил України від 17.05.2016 № 119ад “Про створення робочих груп з розробки професійних стандартів вищої військової освіти та освітньо-професійних програм підготовки військових фахівців”).

У 2018 році професійні стандарти та освітньо-професійні програми були доопрацьовані та в них внесені зміни з урахуванням Рішень колегії Міністерства оборони України, затверджених наказом Міністерства оборони України від 30.05.2017 року № 298, науково-практичних конференцій щодо вдосконалення підготовки військових фахівців, стандартів НАТО та досвіду застосування військ в антитерористичній операції.

У 2019 році на вимогу замовника (роботодавця) за проведення практичного навчання курсантів на базі військових частин внесені зміни в Практичну підготовку щодо підготовки курсантів до отримання допуску на бойове чергування.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Випускники (100%) за ОП працевлаштовуються на відповідні первинні посади та проходять службу у військових частинах відповідного роду військ (сил) Збройних Сил України.

За підсумками першого року служби їх безпосередніми командирами відпрацьовується відгук з оцінками його професійних та особистих якостей, недоліками (за наявності) та пропозиціями, який надається замовнику на підготовку фахівців (роботодавцю) та до Університету.

Відгуки аналізуються на засіданнях кафедр та Вчених рад факультетів з відпрацюванням пропозицій щодо подальшого вдосконалення програм навчальних дисциплін та ОП.

Узагальнені та системні пропозиції розглядаються на Вченій раді ХНУПС.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Досвід участі викладачів кафедри повітряної навігації та бойового управління авіації в АТО (ООС) та аналіз інформаційно-аналітичних матеріалів, що надходять до університету, засвідчив про необхідність вдосконалення володіння випускниками навичками з управління екіпажами в умовах завад. За ініціативою кафедри було внесено зміни в програму навчальної дисципліни "Тренажерна підготовка".

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Під час роботи екзаменаційної комісії з атестації випускників за даною ОП було з'ясовано потребу у забезпеченні новітнім зразком озброєння та військової техніки, а саме автоматизованим командним пунктом АСУ 9с162, для забезпечення практичної складової освітнього процесу.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

До складу розробників навчальної програми за кожною навчальною дисципліною в обов'язковому порядку залучається представник випускової кафедри з даної спеціальності (спеціалізації), що забезпечує військово-спеціальну та фахову спрямованість змісту навчання, внутрішній контроль академічної спільноти за якістю ОП. В університеті запроваджено роботу групи кращих методистів з контролю навчальних занять, які впливають на якість ОП через забезпечення якості методики викладання навчального матеріалу.

Відповідно до затвердженого розпорядку дня щотижня в понеділок в підрозділах курсантів відбувається підведення підсумків навчання та виховання за попередній тиждень з залученням представників керівництва факультету, випускових кафедр та кураторів з числа науково-педагогічних працівників. На підведенні підсумків обговорюється якість навчання, визначаються кращі та гірші, проблемні питання.

На рівні факультету, університету підведення підсумків здійснюється щомісячно, щосеместру та за навчальний рік з обговоренням питань якості та успішності навчання по курсах та спеціальностях, проблемних питань організації освітнього процесу, пропозицій щодо вдосконалення системи підготовки та змісту ОП.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Взаємодія структурних підрозділів у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти забезпечує оптимальну реалізацію освітньої програми.

Структурними підрозділами ХНУПС в контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти є:

навчальний відділ університету (організація, планування, контроль, аналіз та вдосконалення освітнього процесу; організація систематичного контролю за проведенням усіх видів навчальних занять; проведення систематичного контролю за діяльністю кафедр університету, організація підведення підсумків на рівні університету);

навчальні частини факультетів (організація та планування освітнього процесу; організація систематичного контролю за проведенням усіх видів навчальних занять; організація підведення підсумків);

кафедри (якісна реалізація освітньої програми, контроль занять та взаємні відвідування викладачів, аналіз та удосконалення ОП, додаткові заходи зі здобувачами);

командири підрозділів курсантів (щотижневе підведення підсумків, координація взаємодії здобувачів з викладачами, контроль самостійної роботи здобувачів, індивідуальна робота з здобувачами).

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Нормативну основу, яка регулює права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу в ХНУПС складають: Конституція України; Закони України "Про освіту"; "Про вищу освіту"; "Про наукову та науково-технічну діяльність"; розпорядчі нормативно-правові документи Президента України, Кабінету Міністрів України (КМУ), Міністерства освіти і науки (МОН) України, Наказ Міністерства оборони України від 27.05.2015 року № 240 "Про затвердження Положення про вищі військові навчальні заклади".

У ХНУПС права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються наступними документами:

Статут (наказ МО України від 28.11.2018 № 603);

Положення про організацію освітнього процесу (наказ ХНУПС від 30.08.2019 № 1612);

Положення про структурні підрозділи ХНУПС.

В цих положеннях викладені основні аспекти організації освітнього процесу, де дано чітке і зрозуміле роз'яснення стосовно правил та обов'язків всіх учасників освітнього процесу.

Інформація щодо організації освітнього процесу знаходиться у відкритому доступі на офіційному сайті ХНУПС (<http://www.hups.mil.gov.ua/publicna-informaciya/>).

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

<http://www.hups.mil.gov.ua/zvernennya-ta-pobazhannya/>

<https://www.facebook.com/hnups/>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

Освітня наукові програми, навчальні плани підготовки військових фахівців та силабуси навчальних дисциплін розміщені на сайті університету з обмеженнями визначеними у законодавстві України (<http://www.hups.mil.gov.ua>).

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Освітня програма розвивається з огляду на існуючі тенденції в галузі бойового управління авіацією, вимог замовника на підготовку фахівців (роботодавця), відгуки на випускників та досвід бойового застосування авіації. Виходячи з проведеного самоаналізу, визначено сильні сторони ОП:

- 1) ОП спрямована на вивчення сучасних методів і способів бойового управління авіацією, що базуються на передовому досвіді кращих армій світу щодо застосування авіації у збройних конфліктах;
- 2) теоретичний зміст предметної області забезпечує взаємозв'язок основних способів застосування та управління підрозділами авіації з принципами побудови перспективних авіаційних комплексів та систем управління;
- 3) здобувач ОП вчиться практично застосовувати засоби управління з метою забезпечення безпеки польотів та застосування літальних апаратів за призначенням;
- 4) ОП відповідає тенденціям розвитку спеціальності та ринку праці, враховує галузевий контекст, досвід аналогічних вітчизняних та іноземних ОП;
- 5) правила прийому та правила визнання результатів навчання за ОП є чіткими, прозорими і зрозумілими. Форми навчання і викладання є курсантоцентричними, забезпечують академічні свободи, базуються на основі найновіших досягнень і сучасних практик викладання та здійснення досліджень;
- 6) політики, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності за ОП є чіткими і зрозумілими. Академічна і професійна кваліфікація викладачів, задіяних в реалізації ОП, забезпечує досягнення визначених програмою цілей та програмних результатів навчання. Добір викладачів здійснюється на конкурсній основі;
- 7) Університет має чітку систему розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Це дозволяє залучати всіх стейкхолдерів та вчасно реагувати на виявлені недоліки;
- 8) правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, послідовно дотримуються під час реалізації ОП.

Ефективність системи підготовки та результати навчання підтверджується відгуками на випускників з боку замовника на підготовку військових фахівців і від командирів військових частин, де проходять службу випускники. Проте, за результатами самоаналізу визначено і слабкі сторони ОП, що потребують окремої уваги:

- 1) окремі компетентності за спеціалізацією не в повній мірі реалізовані через застосування окремих застарілих елементів навчально-матеріальної бази за причини першочергового направлення новітніх зразків автоматизованих та інформаційних систем і програмного забезпечення у війська, а не на кафедри університету;
- 2) недостатня залученість здобувачів освіти до процесів моніторингу якості ОП;
- 3) певні труднощі із доступом до інформаційних ресурсів за специфічною тематикою, пов'язаною з особливостями управління авіацією під час виконання специфічних завдань за призначенням.

Однак, ці факти переважно пов'язані з недофінансуванням і іншими причинами, які не залежать від університету.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

При подальшій реалізації ОП будуть посилені міждисциплінарні зв'язки, проведений моніторинг

працевлаштування випускників та їх задоволення здобутою освітою в контексті займаних посад. Реалізація зазначених перспектив дасть можливість підвищити якість підготовки здобувачів за ОП.

Для поліпшення підготовки здобувачів та здійснення наукових досліджень планується оснащення навчально-матеріальної бази сучасними зразками автоматизованих систем управління авіацією та ППО та комп'ютерної техніки.

Враховуючи високу вартість підготовки фахівців за ОП та високу наукоємність сучасних зразків ОВТ, пріоритетними напрямками розвитку ОП є такі:

оснащення спеціалізованих класів сучасними зразками навчально-тренажерних установок, зокрема, імітатор завад радіолокаційної обстановки, цифрові засоби об'єктивного контролю, вдосконалення робочих місць офіцерів бойового управління виносними засобами відображення повітряної обстановки;
оснащення класів загального користування технічними засобами навчання;
створення дистанційних курсів з окремих тем навчальних дисциплін за ОП для забезпечення безперервності навчального процесу при проходженні практик та стажування курсантів у військових частинах;
впровадження стандартів НАТО та рекомендацій ІСАО при управлінні екіпажами повітряних суден;
перехід на викладання модулів фахових навчальних дисциплін "Методика підготовки авіаційного навідника" та "Тренажерна підготовка" англійською мовою;
обладнання тренажно-імітаційного комплексу автоматизованими робочими місцями офіцерів бойового управління;
захист дисертаційної роботи доктора наук (заступник начальника кафедри підполковник Афанас ьєв В.В.);
захист дисертаційної роботи доктора філософії (старший викладач кафедри працівник ЗС України Мажара І.П., ад'юнкт капітан Аросланкін А.О.).

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Турінський Олександр Васильович

Дата: 01.04.2021 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Наукові основи взаємодії осіб бойових обслуг на командних пунктах авіації	навчальна дисципліна	<i>Силабус НОВ ОБО НА КП АВІА.pdf</i>	X4hEfDQWLp/d9PfxqU5HJoScye6IUc5EajQ1DVVTFUo=	Проводиться на базі аудиторного фонду кафедри що повністю забезпечує вивчення дисципліни
Актуальні питання організації частин (підрозділів) Повітряних Сил	навчальна дисципліна	<i>Силабус Актуальні питання.pdf</i>	s/lBSGyVi5RqOftw8nmbkmVw4Qo9cj9loXN3aXZJAKe=	Проводиться на базі аудиторного фонду кафедри що повністю забезпечує вивчення дисципліни
Філософські проблеми війни та армії (у т.ч. військово-економічні аспекти діяльності військового керівника)	навчальна дисципліна	<i>++1.2.06 Силабус_ФПВА_Э кон_асп_МЛФ_2019.pdf</i>	vPNH3BiHQLBGAvGxf/3IXPr4yioGDEu28Y9/ijMfugo=	Проводиться на базі аудиторного фонду кафедри що повністю забезпечує вивчення дисципліни
Філософські проблеми наукового пізнання	навчальна дисципліна	<i>1.1.06 Силабус_Філософ_проблем_наук_пізнання_МАГ_ЛФ_2019).pdf</i>	h+Ws1XVrbWhZx+OIyJom/EhnbbRjqSPjrFp5OLyKxWI=	Проводиться на базі аудиторного фонду кафедри що повністю забезпечує вивчення дисципліни
Авіаційна англійська мова	навчальна дисципліна	<i>++1.2.05 Силабус авіаційна англійська мова.pdf</i>	TT83MMxzCaHFdjSvEeseA7GdqeoLFARGazNLsoRxXE=	Проводиться на базі аудиторного фонду кафедри що повністю забезпечує вивчення дисципліни
Фізичне виховання та спеціальна фізична підготовка	навчальна дисципліна	<i>1.1.04 Силабус_ФВ_СФП_магістр_ЛФ_2021.pdf</i>	zloCLhKRG76ARWF6Hloe7WprZM3HfyUkTld/ItJ1VKM=	Стадіон, спортивні зали, басейн
Академічне письмо	навчальна дисципліна	<i>1.1.02 Силабус Академічне письмо.pdf</i>	sc5OOedbfO/foHWIQU1HdJ6hN3OmP8wNlArxnb9zEDc=	2 комп'ютерних класи
Захист магістерської роботи	підсумкова атестація	<i>3.1.3 Силабус 102 МР ОБУ.pdf</i>	8pt/jXh8ETf/t78Fd1UHLi4HkXAXj/Pmj1TSYs8Adrw=	Мультимедійні засоби
Комплексний екзамен	підсумкова атестація	<i>3.1.1 Силабус 102 КЕ ОБУ.pdf</i>	6XDJ7H1SFwG32rnhkoa6pabrEBUMtI/yA7KBq7OsiV=	Проводиться на базі аудиторного фонду кафедри, ТМК «ВІРАЖ-РД»
Військове стажування	практика	<i>2.1.02 Силабус 102 ВС ОБУ.pdf</i>	hSKyRMOG7JyVumweErX5X2G6v1YbhWhviDF4/HXMB88=	Обладнання робочих місць на ПУ військових частин
Комплексний екзамен з фізичної підготовки	підсумкова атестація	<i>Силабус_ЕК_ФП.pdf</i>	933nKuRP3xRi2IDL8ozRbtTSvePINEymIptj2CNMFmQ=	Стадіон, спортивні зали, басейн
Підготовка офіцера бойового управління	практика	<i>Силабус Під ОБУ.pdf</i>	+Nbnq72gHRUYp1rU5MM95mPKiAoNSiYVgRL6GadfkM4=	Обладнання робочих місць на ПУ військових частин
Технологія роботи обслуг командних пунктів та пунктів наведення авіації	навчальна дисципліна	<i>Силабус ТР обслуг КП.pdf</i>	6ccGbf0y4eu9nWlpx8ICOWom8YXnUfQXiNwSINng3U=	Проводиться на базі аудиторного фонду кафедри що повністю забезпечує вивчення дисципліни
Організація бойової роботи на командному пункті	навчальна дисципліна	<i>Силабус ОБР КП.pdf</i>	X4Hrix+eTXnRoVWw/irOk98U1Z5BciOCwVshnFLWj+c=	Проводиться на базі аудиторного фонду кафедри що повністю забезпечує вивчення дисципліни

Бойове управління авіацією	навчальна дисципліна	<i>Силабус БУА.pdf</i>	+VS6BH+v57zDjB/O Uo1vKvifgfa3iuREyqo XB7L9kdxU=	Проводиться на базі аудиторного фонду кафедри що повністю забезпечує вивчення дисципліни
Організація служби штабів авіаційних підрозділів	навчальна дисципліна	<i>3. Силабус 104 ОСШАП+50.pdf</i>	ad5DzjYen212HF12C b1j1ABANIDu3iP13oR cQlmzzJA=	Проводиться на базі аудиторного фонду кафедри що повністю забезпечує вивчення дисципліни
Тактика авіації	навчальна дисципліна	<i>2. Силабус 104 ТА Б 50.pdf</i>	LnTRwcFh86bgV4lr Y9nbiTlGH11Gr+Zwf FlS27c+S/A=	Проводиться на базі аудиторного фонду кафедри що повністю забезпечує вивчення дисципліни
Системний аналіз застосування бойових авіаційних комплексів	навчальна дисципліна	<i>1. Силабус САЗБАК+50.pdf</i>	LT737Wxy3HlkxB6O p0qKQyWljqEPeKO9 /3rMUE5fS9g=	Проводиться на базі аудиторного фонду кафедри що повністю забезпечує вивчення дисципліни
Безпека військової діяльності	навчальна дисципліна	<i>Силабус БВД.pdf</i>	5IVMsYlOowYcAlQc HHXgPetBI8fHB1quj wJBR7oexyU=	Проводиться на базі аудиторного фонду кафедри що повністю забезпечує вивчення дисципліни
Іноземна мова професійного спрямування	навчальна дисципліна	<i>1.1.05_Силабус Іноземна мова професійного спрямування.pdf</i>	h8xkfCNSXjLXPtFvv UzudzFSOL+axSbxwc 3Il7MmWI=	Проводиться на базі аудиторного фонду кафедри що повністю забезпечує вивчення дисципліни
Морально-психологічне забезпечення підготовки та застосування Збройних Сил України	навчальна дисципліна	<i>1.1.01 Силабус МПЗ_1ф_2020_ШТ.pdf</i>	PM8kxXsjwOKDZhV Wi5sKkhUOtFaoG4 HuXiLZJev2aVM=	Проводиться на базі аудиторного фонду кафедри що повністю забезпечує вивчення дисципліни
Підготовка передового авіаційного навідника	практика	<i>Силабус Під ПАН.pdf</i>	23b7jwITbwhMmLr LOJcfcnFsoreyGKcJP 2ZeMIU494=	Обладнання робочих місць на ПУ військових частин

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Документ	<i>Тимочко табл 2.pdf</i>	hYQhuPp4ZcVINvZSXRuVz3BrCWYJ4ik kA7Bou62lDoU=

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначено му стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
PHc-10	☒	Захист магістерської роботи	MH3 MH4 MH5 MH6	MO4 MO5 MO6 MO7
		Комплексний екзамен	MH1 MH5	MO2 MO8

		Технологія роботи обслуґ командних пунктів та пунктів наведення авіації	MH1 MH2 MH3 MH4 MH5	MO8 MO10
PHc-11	☒	Технологія роботи обслуґ командних пунктів та пунктів наведення авіації	MH1 MH2 MH3 MH4 MH5	MO8 MO10
		Комплексний екзамен	MH1 MH5	MO2 MO8
		Захист магістерської роботи	MH3 MH4 MH5 MH6	MO4 MO5 MO6 MO7
		Підготовка офіцера бойового управління	MH1 MH2 MH4 MH5	MO8 MO9 MO10
		Підготовка передового авіаційного навідника	MH1 MH2 MH4 MH5	MO8 MO9 MO10
		Військове стажування	MH1 MH2 MH3 MH4 MH5	MO8 MO9 MO10
PHc-12	☒	Підготовка передового авіаційного навідника	MH1 MH2 MH4 MH5	MO8 MO9 MO10
		Військове стажування	MH1 MH2 MH3 MH4 MH5	MO8 MO9 MO10
		Технологія роботи обслуґ командних пунктів та пунктів наведення авіації	MH1 MH2 MH3 MH4 MH5	MO8 MO10
		Захист магістерської роботи	MH3 MH4 MH5 MH6	MO4 MO5 MO6 MO7
		Бойове управління авіацією	MH1 MH2 MH4 MH5 MH6	MO1 MO5 MO10
		Актуальні питання організації частин (підрозділів) Повітряних Сил	MH1 MH2 MH4 MH5 MH6	MO1 MO5 MO10
		Організація бойової роботи на командному пункті	MH1 MH2 MH5	MO1 MO3
		Наукові основи взаємодії осіб бойових обслуґ на командних пунктах авіації	MH1 MH2 MH5	MO1 MO3
		Підготовка офіцера бойового управління	MH1 MH2 MH4 MH5	MO8 MO9 MO10
		Комплексний екзамен	MH1 MH5	MO2 MO8
PHc-13	☒	Захист магістерської роботи	MH3 MH4 MH5 MH6	MO4 MO5 MO6 MO7
		Підготовка офіцера бойового управління	MH1 MH2 MH4 MH5	MO8 MO9 MO10
		Підготовка передового авіаційного навідника	MH1 MH2 MH4 MH5	MO8 MO9 MO10
		Комплексний екзамен	MH1 MH5	MO2 MO8
		Технологія роботи обслуґ командних пунктів та пунктів наведення авіації	MH1 MH2 MH3 MH4 MH5	MO8 MO10
		Військове стажування	MH1 MH2 MH3 MH4 MH5	MO8 MO9 MO10
PHc-9	☒	Військове стажування	MH1 MH2 MH3 MH4 MH5	MO8 MO9 MO10
		Технологія роботи обслуґ командних	MH1 MH2 MH3 MH4 MH5	MO8 MO10

		пунктів та пунктів наведення авіації		
		Комплексний екзамен	МН1 МН5	МО2 МО8
		Захист магістерської роботи	МН3 МН4 МН5 МН6	МО4 МО5 МО6 МО7
		Підготовка офіцера бойового управління	МН1 МН2 МН4 МН5	МО8 МО9 МО10
		Підготовка передового авіаційного навідника	МН1 МН2 МН4 МН5	МО8 МО9 МО10
PHc-15	☒	Військове стажування	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5	МО8 МО9 МО10
		Комплексний екзамен	МН1 МН5	МО2 МО8
		Захист магістерської роботи	МН3 МН4 МН5 МН6	МО4 МО5 МО6 МО7
		Підготовка офіцера бойового управління	МН1 МН2 МН4 МН5	МО8 МО9 МО10
		Підготовка передового авіаційного навідника	МН1 МН2 МН4 МН5	МО8 МО9 МО10
PHc-20	☒	Комплексний екзамен	МН1 МН5	МО2 МО8
		Захист магістерської роботи	МН3 МН4 МН5 МН6	МО4 МО5 МО6 МО7
		Бойове управління авіацією	МН1 МН2 МН4 МН5 МН6	МО1 МО5 МО10
		Актуальні питання організації частин (підрозділів) Повітряних Сил	МН1 МН2 МН4 МН5 МН6	МО1 МО5 МО10
PHc-17	☒	Військове стажування	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5	МО8 МО9 МО10
		Комплексний екзамен	МН1 МН5	МО2 МО8
		Захист магістерської роботи	МН3 МН4 МН5 МН6	МО4 МО5 МО6 МО7
		Наукові основи взаємодії осіб бойових обслуг на командних пунктах авіації	МН1 МН2 МН5	МО1 МО3
		Організація бойової роботи на командному пункті	МН1 МН2 МН5	МО1 МО3
PHc-18	☒	Комплексний екзамен	МН1 МН5	МО2 МО8
		Захист магістерської роботи	МН3 МН4 МН5 МН6	МО4 МО5 МО6 МО7
		Підготовка офіцера бойового управління	МН1 МН2 МН4 МН5	МО8 МО9 МО10
		Підготовка передового авіаційного навідника	МН1 МН2 МН4 МН5	МО8 МО9 МО10
PHc-19	☒	Організація бойової роботи на командному пункті	МН1 МН2 МН5	МО1 МО3
		Наукові основи взаємодії осіб бойових обслуг на командних пунктах авіації	МН1 МН2 МН5	МО1 МО3
		Актуальні питання організації частин (підрозділів)	МН1 МН2 МН4 МН5 МН6	МО1 МО5 МО10

		Повітряних Сил		
		Бойове управління авіацією	МН1 МН2 МН4 МН5 МН6	МО1 МО5 МО10
		Комплексний екзамен	МН1 МН5	МО2 МО8
		Захист магістерської роботи	МН3 МН4 МН5 МН6	МО4 МО5 МО6 МО7
		Військове стажування	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5	МО8 МО9 МО10
PHc-8	☒	Військове стажування	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5	МО8 МО9 МО10
		Комплексний екзамен	МН1 МН5	МО2 МО8
		Захист магістерської роботи	МН3 МН4 МН5 МН6	МО4 МО5 МО6 МО7
		Підготовка офіцера бойового управління	МН1 МН2 МН4 МН5	МО8 МО9 МО10
		Підготовка передового авіаційного навідника	МН1 МН2 МН4 МН5	МО8 МО9 МО10
PHc-21	☒	Комплексний екзамен	МН1 МН5	МО2 МО8
		Бойове управління авіацією	МН1 МН2 МН4 МН5 МН6	МО1 МО5 МО10
		Актуальні питання організації частин (підрозділів) Повітряних Сил	МН1 МН2 МН4 МН5 МН6	МО1 МО5 МО10
		Захист магістерської роботи	МН3 МН4 МН5 МН6	МО4 МО5 МО6 МО7
PHc-22	☒	Тактика авіації	МН1 МН2 МН3 МН5	МО5 МО10
		Організація служби штабів авіаційних підрозділів	МН1 МН2 МН3 МН5	МО10
		Комплексний екзамен	МН1 МН5	МО2 МО8
		Захист магістерської роботи	МН3 МН4 МН5 МН6	МО4 МО5 МО6 МО7
		Бойове управління авіацією	МН1 МН2 МН4 МН5 МН6	МО1 МО5 МО10
		Актуальні питання організації частин (підрозділів) Повітряних Сил	МН1 МН2 МН4 МН5 МН6	МО1 МО5 МО10
PHc-16	☒	Військове стажування	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5	МО8 МО9 МО10
		Комплексний екзамен	МН1 МН5	МО2 МО8
		Захист магістерської роботи	МН3 МН4 МН5 МН6	МО4 МО5 МО6 МО7
		Підготовка офіцера бойового управління	МН1 МН2 МН4 МН5	МО8 МО9 МО10
		Підготовка передового авіаційного навідника	МН1 МН2 МН4 МН5	МО8 МО9 МО10
PHc-7	☒	Авіаційна англійська мова	МН1 МН3 МН4 МН5	МО3 МО4 МО10
		Підготовка офіцера бойового управління	МН1 МН2 МН4 МН5	МО8 МО9 МО10
		Підготовка передового авіаційного навідника	МН1 МН2 МН4 МН5	МО8 МО9 МО10
		Іноземна мова	МН1 МН3 МН4 МН5	МО3 МО4 МО10

		професійного спрямування		
		Захист магістерської роботи	МН3 МН4 МН5 МН6	МО4 МО5 МО6 МО7
		Військове стажування	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5	МО8 МО9 МО10
		Комплексний екзамен	МН1 МН5	МО2 МО8
<i>PHc-14</i>	☒	Військове стажування	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5	МО8 МО9 МО10
		Комплексний екзамен	МН1 МН5	МО2 МО8
		Захист магістерської роботи	МН3 МН4 МН5 МН6	МО4 МО5 МО6 МО7
		Бойове управління авіацією	МН1 МН2 МН4 МН5 МН6	МО1 МО5 МО10
		Актуальні питання організації частин (підрозділів) Повітряних Сил	МН1 МН2 МН4 МН5 МН6	МО1 МО5 МО10
		Організація бойової роботи на командному пункті	МН1 МН2 МН5	МО1 МО3
		Наукові основи взаємодії осіб бойових обслуг на командних пунктах авіації	МН1 МН2 МН5	МО1 МО3
		Підготовка офіцера бойового управління	МН1 МН2 МН4 МН5	МО8 МО9 МО10
		Підготовка передового авіаційного навідника	МН1 МН2 МН4 МН5	МО8 МО9 МО10
<i>PHc-5</i>	☒	Військове стажування	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5	МО8 МО9 МО10
		Технологія роботи обслуг командних пунктів та пунктів наведення авіації	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5	МО8 МО10
		Комплексний екзамен	МН1 МН5	МО2 МО8
		Захист магістерської роботи	МН3 МН4 МН5 МН6	МО4 МО5 МО6 МО7
		Підготовка офіцера бойового управління	МН1 МН2 МН4 МН5	МО8 МО9 МО10
		Підготовка передового авіаційного навідника	МН1 МН2 МН4 МН5	МО8 МО9 МО10
<i>PHc-6</i>	☒	Військове стажування	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5	МО8 МО9 МО10
		Технологія роботи обслуг командних пунктів та пунктів наведення авіації	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5	МО8 МО10
		Комплексний екзамен	МН1 МН5	МО2 МО8
		Захист магістерської роботи	МН3 МН4 МН5 МН6	МО4 МО5 МО6 МО7
		Підготовка офіцера бойового управління	МН1 МН2 МН4 МН5	МО8 МО9 МО10
		Підготовка передового авіаційного навідника	МН1 МН2 МН4 МН5	МО8 МО9 МО10
<i>PHз-1</i>	☒	Морально-психологічне забезпечення підготовки та	МН1 МН3 МН5	МО3

		застосування Збройних Сил України		
PHз-2	☒	Іноземна мова професійного спрямування	MН1 MН3 MН4 MН5	MO3 MO4 MO10
		Авіаційна англійська мова	MН1 MН3 MН4 MН5	MO3 MO4 MO10
PHз-3	☒	Академічне письмо	MН1 MН3 MН5	MO3
		Філософські проблеми наукового пізнання	MН1 MН4 MН5	MO10
		Філософські проблеми війни та армії (у т.ч. військово-економічні аспекти діяльності військового керівника)	MН1 MН4 MН5	MO10
PHз-4	☒	Академічне письмо	MН1 MН3 MН5	MO3
		Філософські проблеми війни та армії (у т.ч. військово-економічні аспекти діяльності військового керівника)	MН1 MН4 MН5	MO10
		Філософські проблеми наукового пізнання	MН1 MН4 MН5	MO10
PHз-5	☒	Безпека військової діяльності	MН1 MН3 MН5	MO10
PHс-2	☒	Військове стажування	MН1 MН2 MН3 MН4 MН5	MO8 MO9 MO10
		Технологія роботи обслуговування командних пунктів та пунктів наведення авіації	MН1 MН2 MН3 MН4 MН5	MO8 MO10
		Комплексний екзамен	MН1 MН5	MO2 MO8
		Захист магістерської роботи	MН3 MН4 MН5 MН6	MO4 MO5 MO6 MO7
		Бойове управління авіацією	MН1 MН2 MН4 MН5 MН6	MO1
		Організація бойової роботи на командному пункті	MН1 MН2 MН5	MO1 MO3
		Наукові основи взаємодії осіб бойових обслуговування на командних пунктах авіації	MН1 MН2 MН5	MO1 MO3
		Підготовка офіцера бойового управління	MН1 MН2 MН4 MН5	MO8 MO9 MO10
		Підготовка передового авіаційного навігатора	MН1 MН2 MН4 MН5	MO8 MO9 MO10
		Актуальні питання організації частин (підрозділів) Повітряних Сил	MН1 MН2 MН4 MН5 MН6	MO1
PHп-1	☒	Системний аналіз застосування бойових авіаційних комплексів	MН1 MН2 MН3 MН4 MН5 MН6	MO4 MO10
PHп-4	☒	Захист магістерської роботи	MН3 MН4 MН5 MН6	MO4 MO5 MO6 MO7
PHс-1	☒	Підготовка офіцера	MН1 MН2 MН4 MН5	MO8 MO9 MO10

		бойового управління		
		Підготовка передового авіаційного навідника	МН1 МН2 МН4 МН5	МО8 МО9 МО10
		Захист магістерської роботи	МН3 МН4 МН5 МН6	МО4 МО5 МО6 МО7
		Комплексний екзамен	МН1 МН5	МО2 МО8
		Військове стажування	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5	МО8 МО9 МО10
		Технологія роботи обслуг командних пунктів та пунктів наведення авіації	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5	МО8 МО10
<i>PHc-3</i>	☒	Військове стажування	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5	МО8 МО9 МО10
		Технологія роботи обслуг командних пунктів та пунктів наведення авіації	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5	МО8 МО10
		Комплексний екзамен	МН1 МН5	МО2 МО8
		Захист магістерської роботи	МН3 МН4 МН5 МН6	МО4 МО5 МО6 МО7
		Підготовка передового авіаційного навідника	МН1 МН2 МН4 МН5	МО8 МО9 МО10
		Підготовка офіцера бойового управління	МН1 МН2 МН4 МН5	МО8 МО9 МО10
<i>PHc-4</i>	☒	Комплексний екзамен	МН1 МН5	МО2 МО8
		Захист магістерської роботи	МН3 МН4 МН5 МН6	МО4 МО5 МО6 МО7
<i>PHз-6</i>	☒	Фізичне виховання та спеціальна фізична підготовка	МН1 МН2 МН4 МН5	МО1 МО10
		Комплексний екзамен з фізичної підготовки	МН1 МН2 МН3 МН4	МО2 МО8